

Бурят ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой,
Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 155 (9294) 1960 оной июлин 1, пятница Сэн 20 мүнгэн

Убнэ хуряаха халуун хаһа дү-
тэлбэ. Колхоз, совхозууд энэ шу-
хала хүдэлмэри амараар бөдүүл-
нэб, тэрээнһэнэ малай тоо толгойн
олошорхо, ашаг шэмын дээшлэхэ
хэрэг сүм дүлддэха байна. Тинимэ
болохолоороо, үбнэ хуряалга эм-
хитэй найнаар үнгэргөөд байбал,
энэ жэлһинэй уялганууд амжал-
татайгаар дүүргэгдэхэ, эрхэ жэл-
дэ хараалһан зорилгонууднай со-
ком бөдүүлэгдэхэ болно.

илангаа 1960 ондо колхоз, совхо-
зуудта һу хаали яахадаа дээшлэ-
лээб гэхэдэ, шэмэтэ тэжээл, нэн
түрүүн силос ехээр бэлдэгдэн
байгаа.

Убнэ хуряалгын эхилхын урда
тээ үнээн бүхэндэ 2 тонно хүртэ-
хөөр эртын силос дарагдаха ёһо-
той. Тингээгүй һаа август, сен-
тябрьда һу хаали доошолож, малай
хүш шадал бууража магад.

Энэниие хараадаа абан, колхоз,
совхозууднай энэ жэлдэ 35 мянган
«ектар кукуруза таряа. Энэ урга-
мал тэжээлһингээ шанарай талаар
ёһотой таряалангай хатан байна
буу.

Зүгөөр кукуруза ехээр ургуулжа
абыхын түлөө сар соонь, шанартай-
гаар тарихаһаа гадна, зурууд хоорон-
дын элдүүлгэ хэжэ, нэмэлт
тэжээл оруулха, боломоор газар-
тань ургажа байха үеднэ уһалха
хэрэгтэй байна. Жэжээлхэдэ, Бай-
кало-Кударын аймагта кукурузын
бүхэ полинуудта ургасын гарахын
урда тээ, гараад байхадань бор-
нойло гэхдээ, мүнөө зурууд хоорон-
дын элдүүлгэ нэмэлтэ тэжээл
оруулалсажа байгаад хэгдэжэ эхи-
лэнхэй. Ургасын хойноһоо харуу-
налха тухай кукурузашадай семина-
р КПСС-эй Кяхтын райком, айм-
гүйсэдком эмхидхэ.

Кукурузын ургасын хойноһоо эр-
химээр харууһалхын зорилгоор гүр-
нэй комисси аймагуудта биш бол-
гохо шухала. Тэндэ агроном, түрүү
кукурузашад, колхозой хүтэлбэри-
лэгшэд орохо ёһотой. Эдэнэр хэд-
дэ зурууд хоорондын элдүүлгэ
хэжэ, нэмэлтэ тэжээл оруулха ту-
хай зүбшээжэ болзор гаргаха, тэрэ-
нээ бөдүүлхын түлөө шанга хинал-
та тогтоохо байна. Мүн Оренбург-
ын кукурузашадай заншалгаар зурууд
хоорондын элдүүлгэ нэгэ
дору хоёр трактораар хоёр тээшэн
хэбэл хайн.

Колхоз, совхозууд турнепс, саха-
рай свёкло, хартаабын ургасын
хойноһоо найнаар харууһа эмхид-
хэд, гахай, шубуудай элнхэ хо-
лимол силос бэлдэхэ зэргэтэй.

Зарим колхоз, совхозуудта си-
лоснэ комбайнууд дутамаг, тэрэ
мүртөө тэдэниие занбарилха хүд-
элмэри унжгайруулагдана. Урда
жэлһүүдтэ хэрэглэгдэгүй комбай-
нуудшы ажахиуудта биш. Силос-
тоо ургамалууды сар соонь ху-
ража, эрхим шанартай силос да-
рахын зорилгоор эдэ машина, техни-
кэ колхоз, совхозуудай занба-
рилжа бэлдэхын түлөө аймагууд-
ай партийна, советскэ органууд
хэмжэе абаха ёһотой.

Энэ жэлдэ газар дээрэ силос
ехээр дараха ёһотойбди. Мүн биш
байгаа траншейнүүдтэ холимол
силос дараха, ороһоо таряа силос-
лохо, гадна тэдэ нүхэнүүдтэ тэжээл-
лэй хартааба, сахарай свёкло,
корнеплодууды хадагалхаар бол-
гохо байна.

Партийн райкомой, аймгүйсэдко-
мой, колхоз, совхозуудай хүтэлбэ-
рилгэгшэд үбнэ хуряалгын бэлдэ-
хэдэ биш байгаа дутагдалууды
дары усадхаха тушаа зохио хэм-
жэе абаха болно. Ойгууламжын
хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, со-
циалистическэ мүрысөө эмхидхэн,
үбнэ хуряалгад бүхэ колхозни-
гууд, механизаторнууд болон хам-
налсахаар хүдэлмэришэд, алба
хаагшадые хабадуулжа тон шу-
хала.

Витамин, белок элбэгтэй үбнэ
залуу малда бэлдэжэ абаха гэшэч
эхэ удахшанартай. Хаалишад, хо-
чишод, гахайшад болон мал ажа-
лай бусад хүдэлмэрилэгшэд сүлөө-
тэй сагтаа нимэ тэжээл бэлдэхэ
ёһотой. Залуу мал бүхэндэ 15—20
килограмм витаминтай үбнэ бэл-
дэхэ дайшалжы зорилго малшадай
урда табигдана.

Недөноо бороо хура ехээр оро-
жо, доро, гол газарай үбнэн уһан-
да абтан байгаа. Энэниие хара-
адаа абаад, доро, нуга газарай
үбнэ түрүүшээр сабшажа абаад,
тэрээнэ дары шэрэжэ абаашаха
тухай бодомжолхо хэрэгтэй. Гэхэ
зуура сар гэжэ байнгүйгөөр хуһна
бэлдэжэ эхилхэ сар ербэб.

Витамин, белок элбэгтэй үбнэ
залуу малда бэлдэжэ абаха гэшэч
эхэ удахшанартай. Хаалишад, хо-
чишод, гахайшад болон мал ажа-
лай бусад хүдэлмэрилэгшэд сүлөө-
тэй сагтаа нимэ тэжээл бэлдэхэ
ёһотой. Залуу мал бүхэндэ 15—20
килограмм витаминтай үбнэ бэл-
дэхэ дайшалжы зорилго малшадай
урда табигдана.

Недөноо бороо хура ехээр оро-
жо, доро, гол газарай үбнэн уһан-
да абтан байгаа. Энэниие хара-
адаа абаад, доро, нуга газарай
үбнэ түрүүшээр сабшажа абаад,
тэрээнэ дары шэрэжэ абаашаха
тухай бодомжолхо хэрэгтэй. Гэхэ
зуура сар гэжэ байнгүйгөөр хуһна
бэлдэжэ эхилхэ сар ербэб.

Витамин, белок элбэгтэй үбнэ
залуу малда бэлдэжэ абаха гэшэч
эхэ удахшанартай. Хаалишад, хо-
чишод, гахайшад болон мал ажа-
лай бусад хүдэлмэрилэгшэд сүлөө-
тэй сагтаа нимэ тэжээл бэлдэхэ
ёһотой. Залуу мал бүхэндэ 15—20
килограмм витаминтай үбнэ бэл-
дэхэ дайшалжы зорилго малшадай
урда табигдана.

Набшаһата тэжээл хо-
ниттоо хүсэд хүрээхөр
бэлдэжэ абаха тухай
Иволгын аймагтай «Ком-
мунизм» колхозой гэшүү-
дэй, тэндэхи Гильбирын
сомсоведэй хүдэлмэришэд, алба
хаагшад, комсомолшууд болон
пионернүүдэй гаргаһан уряа бэшэ-
гье КПСС-эй обком, республикын
Министруудтай Совет найшаһан
байна. Үбнэ сабшалгын эхилтэр
хурьгатай хонин бүхэндэ нэгэ цент-
нерһээ бага бэшэ набшаһата тэ-
жээл бэлдэхэ тухай тэндэ хэлэгдэ-
һэн байгаа. Витамин ехэтэй энэ
тэжээл богони болзорто, найн ша-
нартайгаар бэлдэжэ абаха соци-
алистическэ мүрысөө колхоз, совхо-
зуудта үргэнөөр дэлгэрүүлхын
КПСС-эй обком, Министруудтай
Совет ажахинуудай хүтэлбэрилгэ-
шды уялгалаа һэн.

Тус колхозой гэшүүдэй найшаал-
та үүсэхэ Заиграйн аймагтай
Хандагатайн леспрохозой хүдэл-
мэришэд, алба хаагшад халуунаар
дэмжэжэ абан юм. Тингэжэ тэдэ-
нэр шөфтөө абанан XXI партсе-
днэ нэрэмжэтэ колхоздоо 2 мянга
гаран центнер набшаһата тэжээл
бэлдэхэ уялга абан байна. Үгдөө
заабол хүрэдэ заншалтай модош-
дой энэ коллектив сугларжа, нэгэ
дахин ойдо гарахадаа уялгага бар-
гасаагархёо.

Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй
профсоюзай обкомой харьята пи-
онернүүдэй лагеринь һурагшад
иволгинхидай үүсэхэлые найшаа-
гаад, Прибайкалин аймагтай «За-
веты Ильича» колхоздо 500 центнер
набшаһата тэжээл бэлдэхээр ши-
дэнэ байна. Галшагай шаламар
пионернүүд абанан тэрэ уялгага
амжалтатгаар бэлдүүлжэ байн-
хай.

Түнхэнэй аймагтай хүдэлмэри-
шэд, алба хаагшад, колхознигууд,
һурагшад набшаһата тэжээл сар
соонь хүсэд хүрээхөр бэлдэхын
зорилгоор горьтои хүдэлмэри
ябуулна. Саяанай совхозой (дирек-
торын нүхэр Серебряников) хү-
дэлмэришэд, алба хаагшад 4 мян-

Набшаһата тэжээл сар соонь,
эрхим шанартайгаар бэлдэжэ аба-
а.

Түрүүшын элдүүлгэ
дүүргэгдөө

Нэгэдэхи отселенин эрхим ку-
курузашан Федор Максимовай зно-
ной 170 гектарга тарилга хэһэ-
нийн тон һайн квадратууд гара-
жа, ургасын эшэнүүд 5—6 набша-
һатай болоо. Энэ знонойхинд бүхэ
тарилгаа хоёр дахин борнойлоод,
мүнөө зурууд хоорондын элдүүлгэ
хоёр тээшэн хэжэ дүүргэ.

Ургасын гарасаар багсаахада
энэ жэлдэ гектарай 300 центнер
ургаса абаха гэһэн уялгага үлүү-
лэн дүүргэхэ болоод байнабди.—
гэжэ нүхэр Максимов хүхюүнээр
мэдүүлнэ.

Энэ знонойхинд кукрузашанга
хойноһоо харууһалга хэхи хажуу-
гаар силос хуряаха комбайна за-
набарилна, ургасаа харууһална.

Ургасын хойноһоо харууһалга
хүдэлмэри совхозой бусад зноно-
нуудта эмхитэйгээр ябуулагдана.
Кукурузын бүхэ тарилга хоёр удаа
борнойлодоод, мүнөө 300 гектарта
зурууд хоорондын элдүүлгэ хэг-
дээд байна. 60 гектарта амнигай
селитра суперфосфадтай холижо
тараагдаа.

Б. Хомутов,
«Эрдэм» совхозой главно
агроном.

Ионин президент Раджендра
Прасад уулзалга хэбэ

Ионин 29-дэ Кремлин Ехэ ор-
дон соо СССР-эй Верховно Совет-
эй Президиумтай Түрүүлэгшэ Л. И.
Брежневые, СССР-эй Министрууд-
дэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хру-
щевые хүндэлжэ, Индин Республи-
кын президент Раджендра Пра-
сад уулзалга хэбэ.

Уулзалга дээрэ президентэй
хамта Индин финансын министр
Морарджи Десаи, түмэр замтай
транспорттын министр Джадживан
Рам, СССР-тэ байдаг Индин эл-
шэн сайд К. П. Ш. Менон, Индин
бусад түлөөлэгшэд байлсаба.

Советскэ Союзай талаһаа нүхэд
Л. И. Брежнев, Н. С. Хрущев
намгантаа, А. Б. Аристов, Н. Г. И-
гнатов, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косыгин,
О. В. Куусинен, Н. А. Мухитдинов,
Д. С. Полянский, Е. А. Фурцева,
Н. М. Шверник, бусад байлсаба.

Хани халуунаар, нүхэд ёһотой
хөөрлөөгөөр үнгэрһэн уулзалга
дээрэ Р. Прасад Л. И. Брежнев
хоёр үгэ хэлсээ.

Ионин 29-дэ Кремльда СССР-
эй Министруудтай Советэй Түрүү-
лэгшэ Н. С. Хрущев СССР-эй Вер-
ховно Советэй Президиумтай уряа-
лжа Советскэ Союзда ерээд бай-
һан Индин Республикын прези-
дент Раджендра Прасадтай уулза-
ба.

Холын Индине ерэнэн дээдэ ту-
шаалта айлшаниие Н. С. Хрущев
хани халуунаар амаршалһан ба-
йна. Советскэ правительствен тэ-
гойлогшо Индин президент хоёр
үнэн зүрхэнөө хөөрлөөдэбэ.

СССР-эй гададын хэрэгүүдэй
министр А. А. Громыко, Индия
байдаг СССР-эй элшэн сайд И. А.
Бенедиктов болон СССР-эй гада-
дын хэрэгүүдэй министрстын
Зүүн-Урда Азин таһагые даагча
В. И. Лихачев хөөрлөөдөөдэ хаба-
далсаһан байна.

Индин талаһаа түмэр замтай
транспорттын министр Д. Рам,
СССР-тэ байдаг Индин элшэн
сайд К. П. Ш. Менон, президентын
секретарь А. В. Пай, гададын хэр-
эгүүдэй секретарь С. Датт, пре-
зидентын сэрэгэй секретарь, генер-
ал-майор Сардар Харнарайн
Сингх хөөрлөөдөөдэ байлсаа.

Сэлэнгын совхозой хаалишан Александра Цыгунова бүгэдэндэ мэдэжэ болохой. Нүхэр Цыгунова май һара соо коммунистическэ ажа-
лай бригадануудай болон удариинуудай Бүхэсоюула зүблөөндэ хабаа-
далсаа, шэн габьяата ажалһаага түлөө «Ажалдаа шалгарһанай түлөө»
медалаар шагнагданхай. Мүнөө жэлдэ нүхэр Цыгунова 13 үнээн бү-
риһөө 3500 литр һу хааха уялга абаад, үнгэргэжэ 6 һара соо 2000 га-
ран литр һу хааба. Зураг дээрэ: комсомол багсан Александр Цыгун-
ова. А. МАИТАЕВАН фото.

ИИМЭЭР ХАНДАЖА БОЛОХОГҮЙ

1961 ондо мал ажаллаа саашан
хүгжөөжэ энэ жэлэйхинэ 2,5—3
дахин ехэ мяха гүрэндөө худалдаха
гэһэн харюусалгата зорилго При-
байкалин аймагтай колхозууд ха-
раалжа байнхай. Тингэбэшэ айма-
гтай колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд
инитынгээ адуу малда хүсэд хүрэхэ
элдэб зүйлэй тэжээл бэлдэхэлгэдэ
анхаралаа хүсэд табинагүй.

Аймагтай 3 колхоз үбнэ хуряалгын
эхилтэр 1700 центнер набшаһата
тэжээл бэлдэхэ түсэбтэй юм. Тээд
мүнөө июль һарын гаража бай-
хада, 4—5 хоногһоо үбнэ хуряал-
гаа эхилхээе байбашы, тэдэнэр
нэгышэ центнер набша намаа суг-
луулаагүй байнаар. Зүгөөр урда
жэлһүүдтэ эндэхи колхозууд набша-
һата тэжээл бэлдэжэ, хонилтоо,
тугалнуудтаа элдоолдг байһан юм.

Мүнөө тэрэнэшые мартажа, ногоон-
ой хүхэдэ налагай һанаанда эзэ-
лэгдээд, тэдэнэр минн һууна ха.
Энэһэндэ нэн түрүүн колхозой түрүү-
лэгшэнэр хүсэд Елизев, Агафонов,
Димов гэшэд эзэмтэй. «Манай эн-
дэ хонин сөөн. Набша намаа суг-
луулжа үрдихэбди даа» гэһэншүү-
гээр тэдэнэр харюусадаг.

Мүн аймаг дотор олон промыш-
ленна предприятинууд, эмхи зур-
гаанууд, һургуулинууд бии. Тэндэ-
хи хүдэлмэришэд, алба хаагшад
һурагшадые набша намаа суглуу-
лха хүдэлмэридэ хабаадуулаха тушаа
аймагтай партийна, советскэ ор-
ганууд бодото хэмжэе абанагүй.

«Прибайкалец», «Путь к комму-
низму» колхозуудта үбэлжэлгын
үедэ илангаа хабартаа тугалнууд
витаминаар дуталдажа элдэб үб-
шэндэ нэрбэлдэн, үхэһэн байха
юм. Тэрэнээр витаминтай тэ-

жээлээр дутаһан дээрэнэ тахья
шубууд олоороо үбшэллэн байна.
Хэды тинимэ бэрхэшээлтэй дайрал-
дабашы, колхозуудай хүтэлбэри-
лэгшэд, мэргэжэлтэд мүнөө үедэ
витамины ехэтэй үбнэ ногоо ха-
тажа абахы оролдоногүй. Нүүлэй
мэдээгээр, тугал, хурьгануудта
эдоолжэ нэгышэ центнер ногоон
үбнэн бэлдэхэлгэдэгүй байна.

Аймагтай колхозуудта үбнэ ху-
ряалгата силос даралгада бэлдэхэ
хүдэлмэри мүн лэ аалар ябуулга
даа, «Прибайкалец» колхозой 6
комплексно бригадануудай нэгэ-
нииншые үбнэ хуряалгын машина
эзэмсэгүүдые түхөөржэ дүүргэгүй
байнаар. Энэ колхозой 4-дэхи ком-
плексно бригадынхид (бригадир
хүхэр П. Горбунов) мүнөө хүрэтэр
үбнэ хуряалгынгаа машинанууды
заһаха газартаа суглуулаагүй бай-
на. Тракторта хабсаргаад үбнэ са-
шаха нэгэ косилка жэбэ жонходо
эдоолжэ, Турунгаево тосхондо
бүтэршөөд хэбтэнэ. Олохон сенокос-
илканууд недондонһоо хойшо сэ-
бэргэдэгүй, шорой шохойдо да-
рагданһанхай байна.

Кукурузын баян ургаса туйлаха,
зурууд хоорондын элдүүлгы сар
соонь хэжэ, нэмэлтэ тэжээл ургаса-
да үгэхэ тушаа оролдогто багаар
гаргадана. Эндэхи нэгышэ колхоз
силос дараха хүхээе сэбэрлэжэ эхи-
лэгдэгүй. Силос хуряаха нэгышэ ком-
байн бэлэн болоодгүй байха юм.

Нитын адуу малда бардам тэ-
жээл бэлдэхэ хүдэлмэридэ нимэ
хайша хэрэгээр, эзэн бусаар ханда-
жа байһан колхозуудай хүтэлбэри-
лэгшэдэ шанга эрилтэ табиха сар
тулаа.

Б. Тимофеев.

СЕЛЬСКЭ, СОМОНОЙ СОВЕДУУДЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭНЭРЭЙ ЗҮБЛӨӨН

Ажалшадай депутатуудай сель-
скэ, сомоной Советэй түрүү-
лэгшэнэрэй республиканска зүб-
лөөн уржадэр хоёрдохон Со-
ведүүдэй Байшангай Ехэ зал
соо боложо үнгэрөө. Малһаа
ашаг шэмэ абаха, тэдэнэр гүрэндэ
худалдаха социалистическэ уялга-
нуудаа колхоз, совхозуудай дүүр-

гэхэ хэрэгтэ нутагай Советүүдэй
зорилгонууд тухай асуудал зүб-
шэн хэлсэгдэбэ. Бурядай АССР-эй
Министруудтай Советэй Түрүүлэг-
шэ В. Р. Филиппов энэ асуудалаар
дэлгэрэнги эилдхэл хээ.

Элидхэлэй һүүлээр Кяхтын айма-
гтай Тамрай сомсоведэй түрүүлэгшэ
А. А. Курикалов эгээн түрүүн үгэ

Удаань Түнхэнэй аймагтай Хэрэнэй сомсо-
ведэй түрүүлэгшэ Ф. Н. Зворыгин,
республикын гэгээрэлэй ми-
нистр С. С. Багматчинов, То-
рин аймагтай Бургалтайн сомсо-
ведэй түрүүлэгшэ Б. Н. Тункеев,
Закаменай аймагтай Мухайловкын
сомсоведэй түрүүлэгшэ И. Т. Осо-
кин, Буркоосоюзай правленийн
түрүүлэгшэ В. С. Данилов, Зэдын
сомсоведэй түрүүлэгшэ О. Ц. Ни-
ндаков, Баргажанай аймагтай Ку-
румканай сомсоведэй түрүүлэгшэ
Г. А. Гармаев, Илоо-Сэлэнгын сом-
соведэй түрүүлэгшэ Б. С. Ирдыеев,
Бицхурин аймагтай Ара-Хэрэтын
сомсоведэй түрүүлэгшэ Н. П. Кур-
тошин, республикын элдүү-
рые хамгаалха министр В. Р. Боя-
нова, Хорин аймагтай Доодо-Худан-
най сомсоведэй түрүүлэгшэ Р. Ц.
Цымпиллов гэшэд үгэ хэлсэбэ.

Һүүлээрнь Бурядай АССР-эй
Верховно Советэй Президиумтай
Түрүүлэгшэ Д. Ц. Цыремпилов,
КПСС-эй обкомой секретарь В. И.
Дубровский республикын нутагай
Советүүдэй ажал хүдэлмэри, тэ-
дэнэй шидэхэе ээлжээтэ зорилго-
нууд тушаа тогтожо хэлсэбэ.

Байша ондо нутагай Советүү-
дэй шидэхэе зорилгонууд тушаа
зүблөөндэ хабаадагшад тогтоол
баталан абаа.

Зураг дээрэ: засэдаини зал соо. Л. ХАЙДУРОВАН фото.

А. И. Микоян Москвага бусаба

Ионин 29-нэй үдэшлэн Норве-
гидэ нэгэдэхэ советскэ промышлен-
на выставкэдэ Осло мордондон
СССР-эй Министруудтай Советэй
Түрүүлэгшын Нэгэдэхэ орлогшо

Р. Х. Джуанда Картавиджайл СССР ербэ

ТАШКЕНТ, июнин 28, (ТАСС).
Эрхэ сүлөөдэ дуратай Индонезин
аралы хани халуунаар амаршалһан
үгүнүүдые бэшгэдэнхэй уряануудай
мүнөөдэр Узбекистанай нислэжэ
хотын үйлсэ, талмайнуудые шэмгэ-
лэб. Холын Индонезинэ ерэнэн
айлшадые городой ажалһад урин
зулгугаар, баяртайгаар угтаба.

СССР-эй Министруудтай Совет-
дэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевтай
уряалаар Индонезин правитель-
ствын Нэгэдэхэ министр Раден Хад-
жи Джуанда Картавиджай хам-

гантаа Советскэ Союзаар айл-
шалхаа «ТУ-104» самолёдоор
Делиһе эрбэ.

Дээдэ тушаалта айлшаниие Уз-
бегэй ССР-эй Министруудтай Со-
ведэй Түрүүлэгшэ А. А. Алимов,
республикын Министруудтай Со-
ведэй Түрүүлэгшын орлогшо Н. Д.
Худайбердыев болон бусад угтаба.

Аэродром дээрэ А. А. Алимов Ра-
ден Хаджи Джуанда Картавид-
жай хоёр амаршалгын үгэнүү-
дые хэлсээ.

ТАСС).

Эб найрамдалай, хани барисаанай түлөө гэдэн урилдаан

Эб найрамдал хамгаалха Совет-
скэ комитетэй «Труд» гэжэ бүл-
гэмэй Центральна Советдэй болон
бусад явтын эмхи зургаануудай
үүсхэлээр эмхидхэгдэн «Ара-
дуудай эб найрамдалай, хани ба-
рисаанай түлөө» гэдэн автомоби-
ляр урилдаан июнин 25-да
Москвада эхилһэн байна. Тэрэ
урилдаанда «Москвич», «Побе-
да», «Волга» маркын 40 гаран
автомашина хабадалсаана. Тэдэ
машинанууды СССР, Польша,
Чехословакин, Германия Демок-
ратическа Республикка, Венгри,
Румыни болон Болгарин газар
дээрүүр һунаһан холын харгыда
Москвагай автомобилда дур-
тайшуул жолоодон гүйлгэхэ.

пешт, Софи, Бухарест гороуд-
даар ябаха. Хойгуур ошохо бүл-
гын Минск, Варшава, Берлин,
Прага гороудта хүрэхэ. Тэдэ
айшад «радай демократини
оронууд эб найрамдал хамгаал-
ха комитетуудэй эмхидхэгшэ хэм-
жэ-ябуулгунуудта эдэхитэйгээр
хабадалсаха. Июлин 3-да тэдэ-
нэр Германия Демократическа
Республикын Росток город хүр-
хэ. Тэндэ ГДР-эй, Польшын,
Шведын, Финляндийн, Норве-
гийн болон бусад оронууд эб
найрамдал дуратайшуулгай
уулзаха. «Прибалтын оронууд
эб найрамдалай неделдэ»
байлсаха.

Аяншадай жэлэ харгын хамта-
даа 7 мянган километр утгай.
Урилдаанд июлин 28-да Моск-
вага бусаха.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ЗАЛУУ КОММУНИСТДА ПАРТИЙНА ДААБАРИ ҮГЭХЭДЭ ХАЙН

Залуу коммунистуудай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха, тэдэниие ёно гурим наринаар сахнаар, партиин хэрэгэй түлөө үнэн сэхээр тэмсэхээр хүмүүжүүлхэ шухала.

Энэ асуудалда Хойто-Байгалай аймагай предпряти, колхоз, эмхи зургаануудай партийна эхин организацинууд ехэ анхарал хандуулна. Жэшээлхэдэ, Хойто-Байгалай ашагта малтамал бэдрэхэ экспедициин парторганизацци 20 гаран коммунистуудтай. Тэдэний олонхинь залуу коммунистууд болоно. Эндэх партиорганизацци залуу коммунистуудаа үшэр ёно мэдэхээр, найнаар хүмүүжүүлнэ. Партиорганизацци секретарь нүхэр Чинакаев партийна хуралсаалар ходо хонирхожо, КПСС-эй Устав тухай залуу коммунист бүхэнэй тусгаар хөөрэлдөө үнгэргэжэ байдаг. Олон залуу коммунистууд промышленна предпрятинуудай экономико шудалха кружокто хуралсаа.

Али нэгэ коммуниста партийна даабари үгэхэдөө, тэрэнэй юрэнхы, мүн политическэ бэлдэхэлэнь хараада абтадаг. Тимэһээ партиорганизацци бүхы коммунистууд партийна даабаритай байха юм. Партиин зэргэдэ найхан абтаһан гэшүүдэ нитин ажабайдалда хабаадуулха, тэдэндэ даабари үгэхэ хэрэгтэ илангаяа ехэ анхарал хандуулагдана. Абтаһан даабаряа тэдэнэй хэр зэргээр дүүргэжэ байһаниинь хинан шалгадана. Олонхи коммунистууд партийна даабарида анхаралтайгаар хандажа, тэрэнэ найнаар дүүргэхэе оролдоно. Жэшээлхэдэ, агитатор Рихванов ажалладай дунда ойгууламжын жэлдэ хөөрлөө найнаар ябуулна. Дааж абаһан газартаа саг соогоо ошожо, хөөрлөө үнгэргэжэ байдаг заншалтай. Тинхэдэ хөөрлөөгөө хонирхолтой, ойгосотой болгохы оролдоно, элдэб газетэ, номууды хэрэглэнэ. Мүн хүдэлмэришэдэй урда ямар зорилгын табигдада байһы тайбарилха гэжэ оролдоно. Залуу коммунист, партбюрогой гэшүүн нүхэр Ульянов экспедициин коллективэй дунда ябуулагдаха культуру гэгээрэлэй хүдэлмэри толгойлодо. Залуу коммунистууд, Остапенко, Храмов гэшүд партиорганизацци даабаряар лекци, элдхэл бэлдэхэжэ, коллективэйнгэ, мүн аймагай ажалладай урда уншадаг юм. Экспедициин партиорганизацци олонхи залуу коммунистууд найнаар ажаллажа, бусад хүдэлмэришэдтөө жэшээ харуулна.

Мүн Доодо-Ангарэй дунда хургуулин партиорганизацци залуу коммунистууды хүмүүжүүлхэ асуудалда саг үргэлжын анхарал табижа байдаг. Коммунистууды зүбөөр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ партийна суглаануудай ехэ түлөө үзүүлдэг байһаниинь мэдэжэ, Тимэһээ партиорганизацци, тэрэнэй секретарь нүхэр Кривошеина партийна суглаанууды бэлдэхэжэ, эдэбхитэйгээр үнгэргэхэ асуудалаар ходо хонирхожо байдаг юм. Суглаанда зүбшэн хэлсэгдэхэ асуудал бэлдэхэ даабари залуу коммунистуудта үгтэ.

Бэлдэхэлэй хүдэлмэридэ олон коммунистуудай хабаадалсадаг дээрэнэ суглаанууд эдэбхитэйгээр, аша үрэтэйгээр үнгэргэдэнэ. Суглаан дээрэ элирүүлэгдэнэ дутагдалнууды усадхаха, баталан абаһан тогтоолнуудаа бэлүүлхэ талаар парторганизацци ехэ хүдэлмэри хэнэ. Коммунистуудай партийна даабаряа хэр зэргээр дүүргэжэ байһан тухай суглаанууд дээрэ хэлсэгдэжэ, хануулагдажа, эрилтэ табигдажа байдаг.

Энэ партиорганизацциин залуу коммунистууд М. М. Бородина, Е. В. Шангина партийна даабаряа найнаар дүүргэхэ гэжэ оролдоно. Нүхэр Шангина үнгэргэжэ партийна хуралсаалай жэлдэ КПСС-эй түүхэ шудалха кружокой пропагандист байһан юм. Энэ нүхэр даабарида анхаралтайгаар, харюусалгаатайгаар хандаа. Хэсхэлэ бүхэниие хонирхолтойгоор, ойгосотойгоор үнгэргэхэ гэжэ оролдоно. КПСС-эй түүхэ соо тайлбарилгадан теорин асуудалнууды мүнөө үеын байдалтай шадмаараар холбожо байгадал кружокой хэсхэлэнүүдэ үнгэргэдэг байба.

Тингэбшэе аймагай зарим партиорганизацциин залуу коммунистууды хүмүүжүүлхэ асуудалы хурал шиндхэнэ. «2-я пятилетка» гэжэ агнуур-олзборилгын колхозтой партийна эхин организацинда 21 коммунист тоологдоно. Тэдэнэй тоодо партиин гэшүүндэ хоёр кандидаттай, табан хүнийн партийна гэшүүндэ абтаһан хоёр жэл шахуу болоно. Эдэ коммунистуудаа зүбөөр хүмүүжүүлхэ асуудалаар партиорганизацциин секретарь нүхэр Петров хонирхоногүй. Коммунистууды хүмүүжүүлхэ, партиин Уставаар табигдаһан эрилтые, мүн партийна даабарине тэдэнэй хэр зэргээр дүүргэжэ байһан, коммунистуудай түүрү үүргэ, шүүмжэлтэ ба өөрыгөө шүүмжэлтэ тухай асуудалнууды партиорганизацциин хүлээл жэлүүдтэ нэгэшье дахин зүбшэн хэлсэгүй байха юм.

Тус партиорганизацциин зарим коммунистууд партийна даабаригүй байна. Мүн партийна хуралсаал муугаар эмхидхэгдэ хэн. Партийна хуралсаал үнгэрһэн жэлдэ зарим залуу коммунистууд хаанашые хуралсаагүй байгаа. Мүн залуу коммунистууды хүмүүжүүлхэ асуудалаар партиорганизацциин хонирхоогүй дээрэнэ тэдэнэй зариманиинь партийна журам эбдэнэ, бээ муугаар абажа ябаһан байна.

Залуу коммунистууды хүмүүжүүлхэ асуудалаар тус партиорганизацциин хонирхоогүй байһыень хараада абажа, КПСС-эй райком бюро дээрэ энэ асуудалы найхан зүбшэн хэлсэе. Колхозой партиорганизацци залуу коммунистууды хүмүүжүүлхэ талаар муртэй юумэ хэнэгүй гэжэ райкомой бюро элирүүлэд, энэ хүдэлмэриин эрид найжаруулха эрилтэ партиорганизацциин секретарь нүхэр Петровой урда табяа. Аймагай партиорганизаццида залуу коммунистууды зүбөөр хүмүүжүүлхэ талаар толдорхой хэмжээ партиин райком абана.

Н. Цыбиков, КПСС-эй Хойто-Байгалай райкомой эмхидхэлэй таһагы даагша.

КПСС-эй ЦК-гэй июлинь Пленумэй хүндэлэлдэ

УРАНГАРАЙ АРГА

Үйлдбэри дээрэ техникескэ дэбжэлтэ туйлаха талаар партиин ЦК-гэй 1959 оной июлинь Пленумэй шиндхэбэри нүүдэ бэлүүдгээр Улан-Удын судна бүтээлгын заводто бага бэшэ хүдэлмэри хэгдэнэ байна. Заводой үйлдбэрин ехэ цехүүдтэ хүндэ деталнууды станогоуднаа ондоо станогоудта абаашаха хүдэлмэри оньожоруулха хэрэг удаахан саг соо шиндхэгдэдэггүй байһан юм. Заводой главна механгай таһагай хүдэлмэришэд ажал сэхэтэй энэ хүдэлмэриин гүйсэд оньожоруулжа шадла.

Уралан нарижуулгын, ухаалан зохиолгын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг слесарьнууд П. Жаворонков, А. Макаров «ИЖ-56» маркын мотоциклын моторы тусхай тэргэдэ тааруулан табижа, цех хоорондын нарин колястай түмэр замаар хүндэ деталнууды зөөхэ арга олгоо. Мүнөө нэгэ тэргэдэнэ 1,5 тонно шэгнүүртэй ехэ деталнууд заводой алишье цехтэ хүчгэхэнээр абаашагдана. Гадна эндэх уралан нарижуулгашад бэлдэхэлэй, модо дархалгын цехүүдтэ поточно лини хэрэглэхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: слесарь А. Макаров ашаа шэрэдэг тэргэдэ тааруулан хуулгалан моторо шалгажа байна. Д. Иванов.

Хүдэлмэришэднай олон мэргэжэл шудална

Үйлдбэри дээрэ техникескэ дэбжэлтэ туйлаха, ажалай бүтээсые бүхы хэмжээгээр дээшлүүлхэ тухай асуудалы хаража үзэнэ партиин ЦК-гэй 1959 оной июлинь Пленумэй болоһонхоо хойшо жэл үнгэрбэ. Энэ үе соо Ээрин леспромхозой инженерно-техникескэ хүдэлмэришэд ажалай бүтээсые дээшлүүлгэдэ зориулагдаһан хэдэ хэдэн шухала хэмжээнууды бэлүүлһэн байна. Техникескэ дэбжэлтэ туйлаха гэжэ гансахан уралан нарижуулгын хүдэлмэришэд хизаарлагдаха бэшэ байһаниинь мэдэжэ. Үйлдбэри дээрэ түүрү технологи хэрэглэхэ, түүрү дүй дүршэл нэбтэрүүлхэнэ эхилэд, хүдэлмэришэдэй шадарин мэргэжэлы дээшлүүлхэ, хэдэн мэргэжэл шудалха хүртэр олон янзын хэмжээн бэлүүлэгдэнэ.

Хүлээл үедэ леспромхозойнай коллектив долоон часай ажалай үдэртэ орохо талаар бэлдэхэлэй ехэ хүдэлмэри хэжэ байна. Энэ хэмжээ-ябуулгы бэлүүлхын тула хамагай түүрүн леспромхозойноо бүхы хүдэлмэришэд болон инженерно-техникескэ хүдэлмэришэдэе үйлдбэри дээрэ зүбөөр тааруулан табижа, механизаторнуудай мэргэжэлы дээшлүүлхэ, хүдэлмэришэдэ тус бүридэнэ олон мэргэжэлтэй болгохо хэрэгтэй. Байгша оной эхиннээ хойшо механизаторнуудай мэргэжэлы дээшлүүлхэ, хүдэлмэришэдтэ олон мэргэжэл шудалуулаар леспромхозойнай долоон инженерүүдэй табаниинь модо бэлдэхэлэй пунктуудта ошожо хуралсаалы бага бэшэ хүдэлмэри хэжэн байна. Модо бэлдэхэлэй пунктуудай харюусалгаатай тусшалнуудта гүйсэд дунда мэргэжэлтэй болон 21 хүн, мастерскэ участкада — 17 хүн табигдаһан уай. Институт дүүргэжэ эршэн залуу инженерүүд Эра Семенова, С. Довнар, А. Дорощев, В. Дорощев гэшүд модо бэлдэхэлэй участкада мастераар хүдэлмэришэнэ.

Түүрүшын квартайл үедэ хүдэлмэришөө хамшангүйгээр 70 гаран шофернууд техникескэ мэргэжэлдэ хуража, автомашина жолоодохо шэдэнэ аргаар 14140 тугал тэжээгдэнэ. Тингэжэ 6 мянган үнээн илгэдэнэ. Тугалууды тэжээхын тула шөм багатай, сүдхэдэ 4—5 килограмм хү үгэд үнэд табидаһа. Иимэ үнээн буряда 2—3—4 тугал хүүхүүлдэг заншалтай. Олон тугал хүүхүүлдэхэ найнаар тэжээгдэжэ байһан үнэд хү шэмээ нэмээдэг гэжэ тодорюулагдаа.

нэ үнэмшэлгэ абаһан байна. Хэдэн олон хүдэлмэришэд, механизаторнууд участкауд дээрэ эмхидхэгдэнэ техникескэ хуралсаалда хабаадалсан, хоёрдох мэргэжэл шудална. Иимэ хуралсаал тон шухала. Юб гэхэдэ, илангаяа бага комплексно бригадын гэшүүд олон мэргэжэлтэй байхалда «шадхагуйб» гэжэ байнгүй, ямаршье хүдэлмэри хэжэ байна бишуу. Олон мэргэжэл шудаллаар модо бэлдэхэлэй Дардын Хүлэй пунктынхид бусадһаа онсо шалгарна. Май нарын хүл багаар леспромхозой главна механгай хүтэлбэри доро хүдэлмэришэдтөө шалгалта абтагаар тусхай комиссн хүдэлмэришөө. Энэ комиссда шалгалта баринан хүдэлмэришэдтэй дундаһаа 12 хүн «Дружба» хөрөгтэй мотористын, 4 хүн нүүдэл электростанциин механгай, нэгэ хүн крановщиктай, 11 хүн трактористын эрхэтэй болоо. Зарим түүрү хүдэлмэришэд 2—3 мэргэжэл шудалжа гараа. Жэшэнь, мотористнууд А. Романов, А. Андреев гэшүд тус бүридэнэ электростанциин механгай, тракторист-дизелистын мэргэжэл шудалаа. Хүдэлмэришэн Михаил Филиппов техникескэ хуралсаалда найнаар хуралсажа «Дружба» хөрөгтэй моторист болоо.

Модо бэлдэхэлэй Дардын Хүлэй пунктынхидэй жэшээгээр Ээрин пунктын хүдэлмэришэд олон мэргэжэл шудалжа, ажалангаа бүтээсэ дээшлүүлхын түлөө оролдожо захалаа хэн. Эндэ июнь нарада эмхидхэгдэнэ шалгалтын комисси шэнэ мэргэжэлтэй болоһон олонхи хүдэлмэришэдтэ үнэмшэлгөнүүд үгдөө. Ингэжэ леспромхозойнай инженерно-техникескэ хүдэлмэришэдтэ бэлүүлжэ байһан энэ хэмжээ-ябуулга үйлдбэри дээрэ улам үргэнөөр хэрэглэгдэжэ байһан шэнэ техникэ бүтээсэ сэхэтэйгээр ашаглаха хэрэгтэ нилээд тухална. Модо бэлдэхэхэ, шэрэхэ хад жэлэйнгэ тусэб болзроһон урид дүүргэнэ байнабди.

Н. Дабиан, леспромхозой хүдэлмэришэдтэй таһагы даагша.

ЖЭГДЭЭР АЛХАМАА ТАТАЕЫ (Дуун)

Залуу наһанай галтайда Жэгдээр алхамая татаеыл! Дорюухан, сарюухан Комсомол, Дуугаа огсомоор дуулаеыл, Холын замнайгаа согтойдо Хурдаар алхамая татаеыл! Эбээрээ, хабараа жагсажа, Партиин заабаряар дабшасыл! Тэмсэл, ажалай золгойдо Тэгшээр алхамая татаеыл! Нарюухан, арюухан найндэртөө Найраа, наадаа дэлгэеыл. Баатар наһанай галтайда Багаар алхамая татаеыл! Дорюухан, сарюухан Комсомол, Дуугаа огсомоор дуулаеыл!

РЕДАКЦИН ПОЧТОЮ

Анхаралдаа абыт

Байрын гэрнүүдэ олоор бариха һаа эхлээд, тосхонуудаа болбосоогой түхэлтэй болгохо, үйлсэдөө модо тариха ноогооруулха, сээрлиг тариха мэтээр манай Октябрска райондо нилээд хүдэлмэри хэгдэжэ гээшэ. Гэбшэе ариг сээрлиг сахиха талаар дутагдалтайбди. Илангаяа Үдэ голэй эрье зубшаһаа айнаруу шорой боого, угаар даһаа уһа руу, эрье дэгүүр ханга Тэрэшлэн промышленна предпритинүүдшые хамаг муу муухай боого, Үдэ гол руу хаядаг.

Үдэн хүүргэнээ дээшэ мяханай комбинат хүртэр ябажа хараа хадлатнай эли болгохо. Үхэнэн нохой тахьяшые хэбтэхэ.

В. Редин, С. Хандажапов.

Саратовай подшпник бүтээдэг заводто слесарей Александр Воронцов хүдэлдэг. Тэрэнэй ухаалан зохиһон велосипедэй подшпникүүды суглууддаг автомат ажалай бүтээсэ 15—20 дахин дээшлүүлхэ арга болгожо заводто олгобо. Александр Воронцов хамта 8 шэнэ автомат, хэрэгсэл ухаалан зохиһон, уралан нарижуулха хэдэн зуугаад дурадхал орууһан слесарь юм. Тэрэнэй ухаалан зохиһон, уралан нарижуулһан автомат, хэрэгсэлүүд Саратов заводто жэлдэ миллионһоо үлүү түхэриг арьбалжа арга олгоо. Зураг дээрэ заводой пионерүүдтэй лагерта амаржа байһан басганда Александр Васильевич Дора Никифорова хамгантаяа айлшала ерээд байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Красноярска хизаарта юу хараабиди АЖАХЫДАА

Тэсгэн Тарбагатайн аймагай колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд Красноярска хизаар ошоно. Тэндэх колхоз совхозуудай ажахын түүрү дүршэлтэй танилсаһан байна. Мүнөө тэдэнэ харан үзэн юумээ шэлэнэ өһөдөнгөө ажахынуудта нэбтэрүүлжэ эхилэ. Хизаарай партийна, советска органдуу энэ жэлдэ абаһан социалистическэ уялануудаа бэлүүлхын түлөө эмхидхэлэй ехэхан хүдэлмэри абуулна. Тэдэнэ хүдэлмэриингөө сагай 70—80 процентие колхоз, совхозуудта ферма болон бригадануудта ябажа үнгэрдэг заншалтай. Эндэх колхоз, совхозуудта нитин ажахы хөгжөөх, малай ашаг шэмие дээшлүүлхэ талаар ехэ оролдоло гаргадана. Тэрэнэй асэтэ 1959 ондо бүхы хизаар дотор үнээн бүриһэ 2240 килограмм һуи наагдаа. Энэ жэлдэ тарнаа 2500 килограмма дүрхэ зорилогтой. Һүнэй-варна ферманүүдэ дагшадаар гол түлөө зооветеринара мэргэжэлтэд томилогдонхой. Тэдэнэ фермын хүдэлмэришэдтэй дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри хэжэнгээ жажуугаар наагдаһан һүнэй тоо бүрихэдэ, малшадай хэһэн хүдэлмэриингөө согсолодо байха юм. Колхозуудта жэлдэ жэл бүри колхознигуудай бусаа надарай газар бага болгодоно. Мүнөө жэлдэ хизаарай бүхы колхозуудта бусаа надарай газар колхозинь бундан 0,25 гектар болгодоно. Тингэжэ колхознигууд гол анхаралад нитин ажахыда хабаадуулха аргатай болоо.

ЭРХИМ КУКУРУЗАШАНАЙ ДҮРШЭЛ НАЙШААГДАБА Хизаарай хүдөө ажахын хүдэлмэришэд силостэ зориулжа наран сасэг болон

ТУРҮҮ ДҮРШЭЛ НЭБТЭРҮҮЛНЭБДИ

бусад ургамалууды тарихаа үни хад босод, гансахан үдэ кукуруза ургуулдаг болоһой. Тингэжэ тэдэнэ яһала һайн амжалтанууды туйлана. Бидээр Минусинска районий Сталинай нэрэмжтэ колхозой суута кукурузашан Михаил Кузьмич Филипповой дүй дүршэлтэй һайса танилсаһан байнабди.

— Нёдондо манай колхоз 800 гектар кукуруза тариха, тэрэнэйнгэ та бүриһөө 310 центнер набаһа ногоо хурлагаа һэн. Манай эвэнэ 153 га газартай түс бүриһөө 649 центнер кукурузын ургаса абаа, — гэжэ нүхэр Филиппов хөөрэнэ. Нүхэр Филипповой эвэнэ кукурузын гектар бүридэ 18—20 тонно наг шөбхэ гаргадаг, үрбээсэ квадратно-гнездовой аргаар тариха, зурууд хоорондын элдүүрилые хэдын дахин хэдэг байна. Тэндэх кукурузашад тарилгын урда тээ үрбээсэ 30 градус бүлээн уһанда 10 час, 40 градустай уһанда 4 час соо байлгадаг, тэрэнээ 12 часай туршида хатаагаад, удаан гранозан хороор хорлодо юм. Ингэжэ таригданан үрбэнһээ набаһа ногоо ехээр абаһын хажуугаар, буурсар гардаг байна.

Тэдэнэ гол анхаралаа кукурузын хойноһоо харууһанха, нэмэлтэ тэжээл хурһэндэ тарааха хэрэгтэ хандуулна. Зурууд хоорондохи элдүүрилые үдэрэй халуунда, энэ наһын набыгааг байхала хэздэ ургаса гэмтэдэггүй гэжэ тэдэнэ мэдүүлбэ. Эдэ бүгдэни ашаар августын эхээр кукурузын шэгнүүд 3,5 метр үндэртэй болодог байна.

Кукуруза ургуулха хүдэлмэриин бүхидэн оньожоруулаһанай ашаар хоёрхон хүн аяар 153 гектар дээрэ энэ үнэт ургамалай баян ургаса абаһа бишү. Кукурузын өөрын үнэ сэнгье химдаруулхын түлөө жэлһээ жэл бүри тэдэнэ оролдожо,

нилээд һайн жэшээ харуулна. Хэрбэ 3 жэлэй урда тээ центнер кукурузын ногооний 8 түхэриг болжо байбал, үнгэргэжэ жэлдэ тэрэнэ миң 44 мунгэтэ болоо. Гади кукурузын ногоо өвөжэ, силос дараха хүдэлмэриин нэмэхэдэ нүхэр Филипповой эвэнгой ургуулаһан кукурузын 1 тонно силосын 17 түхэриг болон байна. Долоон жэлхн жөрдөхн жэлдэ энэ эвэнгой хид гектарай 700 центнер кукурузын набаһа намаа ургуулха зорилготойгоор ажаллана. Энэ эрхим кукурузашанай дүй дүршэлые манай аймагай кукурузашад хэрэглэжэ эхилэ.

ГАХАЙНУУДЫЕ ОЛООР ШАХАНА

КПСС-эй ЦК-гэй декабриин Пленумһээ хойшо хизаарай колхоз болон совхозуудта гахай олоор шахажа, гурэндэ тусааха талаар ехэхан хэмжээ-ябуулганууд бэлүүлэгдэнэ байна. Мүнөө үедэ олонхи колхоз, совхозуудта гахайнууд нэгэ талалтада олоорой байлгагдажа, хуурай тэжээлээр адедуулэгдэнэ. Алтай районий «Россия» совхозой ахалга шагайхан Анатолий Якишев орой суута гахайһан Ярослав Чиж гэшүдтэй мурсые баталда, энэ жэлдэ 2400 гахай шахажа, гурэндэ тусааха гэжэ шиндэ. Тингэжэ жэлэй туршида гахайнуудай шэгнүүр 2250 центнерээр дээшлүүлхэ зорилготой. Энэ гахайһан центнер мяханай өөрын үнэ сэнгье 400 түхэриг болгохы оролдоно.

Суута гахайһан абаһан уялгаа амжалтагайгаар дүүргэжэ байна. 1960 оной нэгдэхн кварталда 300 центнер мяха тусааһын орондо, 670 центнер худалдаһан байна. Гахайнуудай түс бүриин шэгнүүрые сүдхэдэ 580—640 граммаар нэмэжэ шадла.

Гахайнуудта нэгэ талалтада олоорой байлгадаг болохоодо урдыгаал байрада 2—3 дахин олон гахай шахадаг болоо. Малдаа хуурай тэжээл самкормушканууд соо хэжэ үгэнэ. Юрын бокто доогуурин гурба нүхлөөд, соргоор уһа табшэ соо гоожуулжа, тэдэнэ уһадаг заншалтай.

Байрын талгануудын 2 газар хубаагданхай. Нэгэ хубидан гахайнууд амардаг, нүгөөдэдэнэ—адеалдаг, уһадаг байна. Амардаг газартаһан модоний хибэдһэ зузаанаар дабидэг. Тэндһээ адеалдаг газартаа орохо үдэнһинь нэгэ тэжээл нэгдэдэг юм. Адеалдаг гахай гэдэргээ амаржа газартаа ороно. Тимэһээ гахайн амардаг байра ходоодо сабыр байна.

Мяханай үнэ сэнгье химдаруулхын тула зунай сагы тэдэнэ хүсдөөр хэрэглэдэг болоһой. Тэдэнэй тоолоһонгоор багсаахадэ зунай сагта абаһан центнер гахайн мяханай өөрын үнэ сэн 250—300 түхэригһөө дээшэ гарадаггүй. Энээнэй түлөө тэдэнэ ферма шадараа 10 гектар хартаабаха, 10—15 га кукуруза, 5 га горох, 5 га вика өвөс хоёрой холсоо, мүн 10 га бахча ургамалууды таридэг. Ногоон тэжээл, хартаабаха эдөөлхын тула гахайнуудта поли дээрэ абаашажа адууддаг юм. Тэршалан мяханай үнэ сэнгье химдаруулха зорилгоор үбэлэй сагта нүхэр Якишев хүнгэн сэнтэй үбһа, болоһонхой гурил, кукурузын силос болон бусад тэжээл адууддаг байна. Эдэ бүгдэнь бүхы тэжээлэйнь 30—40 процентнэй болоно.

Эндэ нарһа модоний шөлбүүһэ малдаа дуран соонь адуулда. Модоний шөлбүүһэ байра соонь хаяжа үгэхэдэ уданшыегүй эдигдэжэ миңл томо гэшүүһэнүүд үлшэдэг байба. Энэниие бидэнэ ехээр найшажа, мүнөө колхозуудта хэрэглэдэг болобди.

ТУГАЛНУУДАА ХҮХҮҮЛЖЭ ТҮЛЖҮҮЛДЭГ БОЛОО

Тугалууды үнэдтэ хүүхүүжэ түлжүүлдэг аргы хизаарай бүхы колхоз, совхозууд хэрэглэжэ эхилэ. Мүнөө энде

эно аргаар 14140 тугал тэжээгдэнэ. Тингэжэ 6 мянган үнээн илгэдэнэ. Тугалууды тэжээхын тула шөм багатай, сүдхэдэ 4—5 килограмм хү үгэд үнэд табидаһа. Иимэ үнээн буряда 2—3—4 тугал хүүхүүлдэг заншалтай. Олон тугал хүүхүүлдэхэ найнаар тэжээгдэжэ байһан үнэд хү шэмээ нэмээдэг гэжэ тодорюулагдаа.

Үнэдтэ хүүхүүжэ түлжүүлдэгдэнэ тугалууд түргэнөөр томо болдог, сүдхэдэ 700—800 граммаар нэмэдэг байха юм. Эндэх эрхим тугалшан Мария Гуляева тугалуудайнгаа шэгнүүрые сүдхэдэ 965 мянган граммаар нэмээнэ.

Минусинска районий Сталинай нэрэмжтэ колхоздо энэ арга хэрэглэжэ эхилһэнһөө хойшо үнэдтэй үл шэмэ эрид дээшлээ. Тугалай түрэхэлөөр 7—8 үдэрэй туршида эхын уураг хүүхүүлдэ, олон тугал хүүхүүлдэг үнэдэе харуулагдаг тугалшанда тусаагадаг байна. Иимэ тугалшанаар гол түлөө эршүүлд худална. Нэгэ үнэдтэ олон тугалууды нэгэ доро табиха час соо хүүхүүлдэг юм.

Хөөр тугалшанда 55—60 тугал, 20—25 үнээн даалгадана. Малайн байра 2 талалта болжо хубаагданхай. Нэгдэнэ тугалууд, нүгөөдэдэнэ—хүүхүүлдэг үнэдтэ байлгадана. Тугалуудай талалтада гурбан ондо хоһоннууд бии. Нэгдэнэ тарна талханай зүйл, нүгөөдэдэнэ үбһа, гурбадахидан шөлбүүһэнэй шүүһэн уһантай холижо хэстэй байдаг.

ТАХАА БҮРИНӨӨ 124 ҮНДЭГ АБАА

Үнгэргэжэ жэлдэ хизаарай шубуушад мүн лэ ехэ амжалтанууды туйла. Эндэх Советска районий шубуушад нёдондо тахья

бүриһөө 124 үндэг абаһан байна. Мүн Емельяновска районий тахьяшад толгой бүриһөө 114 үндэг абажа шадла. Хизаарай эрхим шубуушад бүри ехэ амжалтагай. Усть-Абаканска районий «Черныговский» совхозой тахьяшан А. П. Кабаева 1959 ондо шубуун бүриһөө 172 үндэг абаһан байха юм. Иимэ жэшээнүүд олоно. Эдэнэр хайшан гээд тахьяһаа олон үндэг абадаг болобо гэхэдэ, нэн түрүүн шубуудаа тусхай гурмаар адедуулда. Байра соонь ходоодо сабыр агаартай байдаг. Шубуудаа имгалта сабыр уһа хэжэ үгэдэг, мүн тэрэндэнэ заримдаа мод нэмэлсэдэг байха юм.

Тахьяа үдэртөө 4 дахин адедуулагдажа. Үлгөнэй 6 часта, үдэрын 5 часта ороһон үгтэдэг. Үлгөнэй 10 часта, үдэрэй 2 часта тэдэнэ бутаруулаһан таржа, гурил уһанда худжажа адедулдаг. Тэрэнһөө гадна минеральна тэжээл, аһанай гурил, үбһанэй гурил үгтэдэг. Мүн шубуунда витамин ехэтэй тэжээл, ногоон набаһа намаа боосто болгожо уяад тогтоһоннуудта үгтэдэг юм. Тэршалан наһанай шөлбүүһэ адедулда. Шубууды нигэжэ адедуулжа, харуулажа байхата түхэрэн жэл соо талалгааргүй үндэгдэдэг.

Тахьяһаа олон үндэг абахын түлөө байрынь гэрэлээр туяаруулха хэрэгтэй. Намар үбэлэй сагта сүдхэдэ 13—14 час гэрэлтэй байлалха гэжэ оролдоно.

Май нарада тахьянууд зунай байрада нүүлгэгдэжэ, октябр нара болотор тэндэ тусхай бишыхан гэрнүүд соо байлгагдадаг. Тугалай һайн агаартай зунай байрада, ногоон дээрэ байхалда шубуун найжарга, һайса үндэгдэдэг гэжэ элирүүлэгдэ. Мүн эндох колхоз, совхозууд жэл бүри түшэрһэн тахьянуудаа илгэжа, гурэндэ тусаадаг байна. Красноярска хизаарта харан, эвэнэ түүрү дүй дүршэлөө мүнөө ажахынуудта үргэнөөр хэрэглэжэ байнабди.

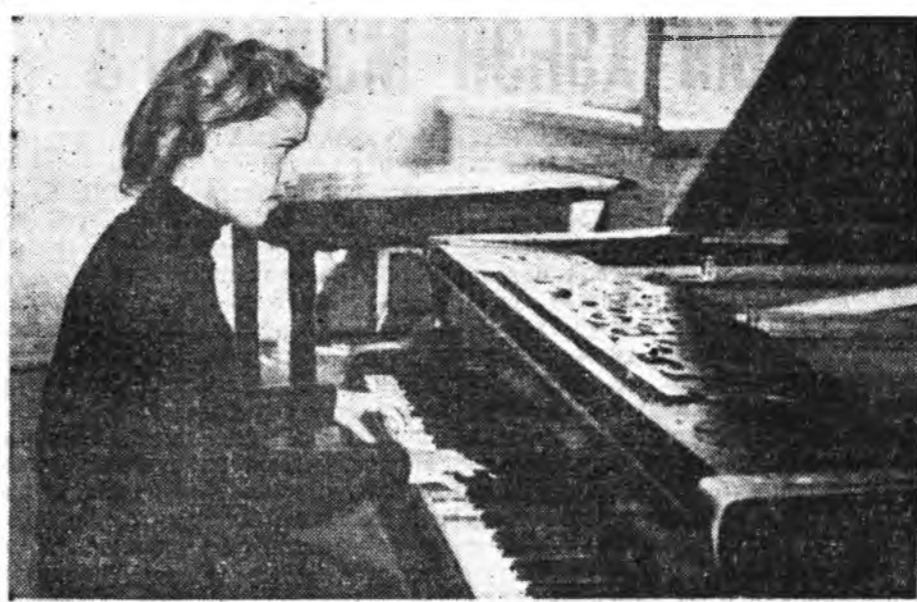
Урьт БКПН-гэй дэргэдэхи Унэн В. И. Ленин научна таһаг

Бурят хэлэн дээрэ оршуулагдаһан В. И. Ленинэй зохёолнууд

1918 онһоо 1959 он хүрэтэрхи рша соо В. И. Ленинэй зохёолнууд манай ороной 62 арадай хэн дээрэ оршуулагдаһан байна. Эзэ жэлүүдтэ В. И. Ленинэй 7859 м 303 миллион 813 мянган хэнгэ, рэ тоодо бурят хэлэн дээрэ 2.100 хэнгэ тиражтайгаар хэблэһэн гараа.

Бурядай республикын байгууламсаар, бари 20-оод онуудта И. Ленинэй зарим зохёолнууд бурят хэлэн дээрэ анха түрүүшын хэблэгдэж эхилһэн юм. 1925 ондо оршуулагдаһа Б. Цыренжанов И. Ленинэй коопераци тухай үнэнэ статьянуудыг, хэлэһэн үгэдүдыг суглуулжа, «Коопераци тухай хэлэһэн ба бичсэн зүйлүүд» гэдэһэн гаршатайгаар хэблэһэн гарамсаа хэн. Бурядай мэдээж эрдэмтэ профессор Г. Ц. Цыбигов 1926 ондо эсэрэһашад тухай Ленинэй хэлэһэн үгэдү болон статьянуудыг суглуулбал болгож, «Тарианаш худөөһэн хэблэһэн үгэ ба зохёолнууд оршобо» гэдэһэн гаршатайгаар хэблэжэ. Буядай АССР-эй тогтоһоор арбан эхилэй ой болотор үшөө нимэ зохёолнууд оршуулагдаһа гэдэл: «Хүрэмэришэдэй ба хүдөө эхэнэр тус хэлэһэн үгэс оршобо» (О работниках и крестьянках), оршуулагдаһа М. Мункин; «Коммунизмын дотор үгэдү» (Учунэй) нилкасины өбөнөө «Детская болезнь «левизны» в коммунизме», оршуулагдаһа Ж. Гадна-Базарон; «Карл Марксын бурталтын түүхэтэ хуби заяа» (Исторические судьбы учения Карла Маркса), оршуулагдаһа Д. Дашинцаев; «ОСДК намнин П их хураанын тухай өгүүлэл» (Рассказ о П съезде РСДРП), оршуулагдаһа П. Дондубон болон бусад зохёолнууд.

В. И. Ленинэй зохёолнууд дайны һүүлэй жэлүүдтэ иланганга ороор оршуулагдаа. Агууехэ багымнай арад олоной дунда алдаршан суурхайан нимэ гайхамшагта зохёолнууд энэ үе соо оршуулагдаа: «Гүрэн ба революция» (Государство и революция), оршуулагдаһа С. Б. Будаев, Г. Л. Санжиев, Д. Ж. Норбоев; «Коммунизмда үзүүнэй тала баримталһан» үхибүүн ёһотой үбшэн (Детская болезнь «левизны» в коммунизме), оршуулагдаһа Р. Б. Бимбаев, С. Б. Будаев; «Империализм болбол капитализмын дээдэ шата мүн» (Империализм как высшая стадия капитализма), оршуулагдаһа Ц. Б. Шыдендамбаев; «Алхам урагша, хоёр алхам гэдэргээ» (Шаг вперед, два шага назад), оршуулагдаһа Д. Ж. Норбоев, М. Н. Именев, Р. Б. Бимбаев); «Демократическа революция социал-демократин хоёр тактика» (Две тактики социал-демократии в демократической революции), оршуулагдаһа Д. Д. Лубсанов, Д. Дугаров; «Апрельскэ тезисүүд» (Апрельские тезисы), оршуулагдаһа Б. Р. Муханов; «Залуушудай союзуудай зорилго» (Задача союзом молодежи), оршуулагдаһа Ц. Д. Цыбигов; «Советскэ засагай ээлжэтэ зорилгонууд» (Очередные задачи Советской власти), оршуулагдаһа Ц. Д. Дугаров; «Ородой социал-демократуудай зорилгонууд» (Задачи русских социал-демократов), оршуулагдаһа Д. Ч. Чернинов; «Гүрэн тухай» (О государстве), оршуулагдаһа Ц. О. Очиров.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүгжэмэй училищи мүнөө жэлдэ дүүргэһэн Т. Домбровская фортепиано дээрэ наадажа лууна. А. БАДАЕВАН фото.

ХҮГЖЭМ ДУУГАА ЗЭДЭЛҮҮЛЖЭ ЯВААРАЙГТЫ

Чайковскийн нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищи 30-дахи жэлэйнгээ боготоо алхаба. Энэ хугасаа соо хэдэн зуугаад хүбүүд, басагад училищин дэргэдэхи отделениүүдтэ артистын, хоорой дирижэр, хүгжэмшэ, вокалист болон пианистын мэргэжэлтэй болоод, мүнөө республикын театруудта, хүдөөгэй клубуудта хүдэлжэ байдаг. Мүн Москва, Ленинград, Свердловск болон бусад томо томо гороудта хургуулаа үргэлжэлүүлээд, дээдэ эрдэмтэй болон хунүүдыг тоолохо болоо хаа олон байха.

Хурагшад 3-дахи курсһаа эхилжэ, городской дээдэ, дунда хургуулинуудта, клубуудта практикая гардаг, соёл культурын хүдэлмэртэй һайса танилсадаг юм. Хурагшад мэрэгжэлтэ һайнаар шудалһан тула бэлдэхэй һайнтай багшанар хэрэгтэй бшуу. Теэд үгэрһэн энэ һуралсалай жэлдэ училищинэй хүгжэмэй теоретическэ предметээр зааха багшагүй байгаа. Энэ манай хүдэлмэридэ эхэнэр һаад хүргэһэн байна. Гэбэһе училищини дирекции городской театруудай мэргэжэлтэ артистнарыг, искусствун хүдэлмэрилэгшэдыг һуралсалдаа олоор хабаадуулаһан байна, СССР-эй арадай артист Насаран Линховин, РСФСР-эй габыята артистка Г. Лыгденова, БурАССР-эй габыята артистнар А. Седов, Д. Кыштымова болон бусад дуунай классаар, БурАССР-эй искусствун габыята ажал-ябуулагша, республикын үнэнэй багша В. Обыденная болон бусад фортепианын классаар заажа, өөлэдынгөө олон жэлэй дүй дүршэлыг залуу мэргэжэлтэдтэ дамжуулаа. Мүн бусад предметүүдээр театрын олон артистнар педагогическа эхэнэр хүдэлмэри ябуулаа.

А. Плишкина, Чайковскийн нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищини директор.

Хэмһээ хэтэрээшэд, гэмһээ гэдүгээшэд

Табяад хүрээжэ ябаһан, томо бэртэй, хараха янзада хада хамхалха, уула урбуулаха гэжэ һанаммаар хүн столон нэгэ талада лууна. Энэ хэн бэ? Колхозой барилгын бригадын бригадир Цыренжаб Будаев гэгшэ. Столойн нүгөө талада мүн лэ энэ колхозой дархан Дарма Лубсанов тобойнхой. Түмэрөөр юм хээ болбол юушы хэжэ шалаха аад, гансал шэнгэн хары хараһаар шэг шарайгаа хубилган, «үбшэн» болодог гэжэ энэ хүн тухай хэлсэгшэ, «Үблэхэдөө» гансаараа үблэхгүй, харин хани нүхэр һангантаа үблэдэг хадаа баһал энэ хоюулан зэргэжэ налайнхай. Дүрбэдэхинь хэн бэ гэхэд, Будаевый һамган, магазин наймаалагша, долдой хэлэтэй Долсон абгай гэгшэ, ажалайнгаа сагыг ингэд тингэд гээд дүүргээр эрээд, шэрэм дээрэ колбаса шаршаганатар шаража байна.

Цыренжаб үбгэжэйнгөө хүл дээрэ бодохоорни һамганинь шамдуулан үшөө зуу зуугадыг хэжэ үгэнэ. Тингэжэ байтарын электромонтер Данишцырэн Пыбикдоржиев орожо эрбэ. Барганһан нүдөө харадыдэнь Долсон абгай Данишцыренине хүтэлжэ асараад, араатай станкайтар архи барбайгаад хэлэбэ: — Энэ ялынхи, ямбархангүйгөөр, хоолойдо холд гүлүлжэрхи! — «Сээлий өбортохине һэрээ гаргаха, сээжин өсортохине архи гаргаха» гэжэ үгэһөн удхалан нүгэ хонгоршог Цыбикдоржиев сэгхөөдүүлээ хандан: «Энэ архи ходо уухада муу, таанар юундэ сагаан үдэр дунда уунат» гэхтээсэ саасу нүгөөд хоёртоо һайса сохуулаха, газашаа гуйжэ гараад, хуугай табганинни энэ. «Айл зайһан, ажалда харша, архи ууһан аминда харша» — энээнлээ хоино колхозой электромонтер хэдэн үдэр ажалдаа гараагүй, хэбтэ бэлэй. Үблэжэ хэбтэжэ үедэнь Сонин гэжэ газарта электранасос эбдэржэ, тэндэхи хүнэй фермын һалһинад зуу гаран үнээ, дүшөөд тугалуудад арба гаран хонгогто унагуй болохоороо зургаан километр газарай Юрөөгэй алагта абааша, үдэрэй нүгэ уналжа байгаа. Энээнһээ боложо фермын һү һаали доошолоо.

Энэ үедэ барилгын модо отолохо гэжэ Юрөөгэй эхиндэ арай гэжэ гаранан колхознигууд Балдын Будацырэн, Очиров Володя, Жамьянов Александр, Булгаков Володя, Цыбжигоров Сергей гэгшэд юу хээ хэжэ байтараа моридоо эмээлээд гартэ бусахаяа түхээрбэһе, хойноһоо үлэхэн һоб һайхан жабарта таашаан, урда зүгэ бариха, Зэдэн аймагай Инзагата руу ябаһоо ха. Теэд тэндэ хүрөөд, хашаа хорёндө тогтонгүй, харин магазинда торожо, архи амаараа гаратараа шуджа, шабарта унатарһа шал һогтоо гэхэ. Энэ юунһээ болобо гэхэдэ, бригадир Ц. Будаев ажал хүдэлмэри һайнаар эмхидхэдэггүй, архи намнадаг ха юм.

Артелингүү ажалда хайша хэрэгээр хандан, архи гэхэдэ амаа толоод байдаг хүнүүдтэ Зэдэн аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хүтэбэрилэгшэд болото хэмжээ абаха бээ. М. Дольён.

ТҮРҮҮШҮҮЛ—МОСКВАДА

Республикынай хүдөө ажахын бүлэг түрүүшүүл Эхэ оронойнй нилсэл хото — Москва — арадай ажахын туйлалтануудыг харуулан выставкэдэ һаяхан мордобо. Тэдэний дунда Зэдэн аймагай үрэнэй ажахын агроном К. И. Гончарова, Иволгин аймагай «8-е Марта» колхозой агроном А. К. Клементьева, мүн республикынай хургуулинуудай хурагшад бии.

АЛЬГА ТАШАЛГАН ЗАМХАНАГУЙ

ЧИТЭ. Бурядай АССР-эй Ленинэй орденото оперо, баледэй театрын бүлэг артистнар эндэхи городской ажалда хэдэн үдэрэй туршада концерт харуулжа дүүргэбэ, Театрын артистнар 23 үдэрэй туршада 25 дахин жүжгэ табиһан, түгэсхэй концерт харуулһан байна. Эндэ суглаагшад «Иголь тайжа» гэдэн оперо, «Ангар гоохон дүүхэй» гэжэ балет иланганга һонирхожо хараа.

В. Шнайдер.

АЛТАН ГЭР

«Алтан гэр» гэдэн уранһайнханай үнгэтэ фильм һаянай энэдэ харуулагдажа, хүн зонинэ эхээр һонирхуулаба. Мүнөө энэ фильмы холын гүүртэ, отарануудай малшад хаража эхилээ.

В. Гасанов.

НОГООРООД, УГАА БАЙХАН ДАА

Орлогой сомоной ажалшад депутатудай Соведэй урыалаар эндэхи ажалшад тосхоһоо ногоовуулаха зорилгоор горьтойхон хүдэлмэри ябуулаба. Дунда хургуули, аймгүйсэдком болон бусад эмхи зургаанууд, мүн олон айлуудыгэ газаагуураа модоһооһоо олоор тарьяа. Тариан модод үйлэһэнүүдыг ногоон үнгөөр шэмэлгэбэ.

М. Маторин.

М. Маторин.

СЕНАТОР ФУЛБРАЙТЫН ХЭНЭН МЭДҮҮЛГЭ

ВАШИНГТОН, июниин 28. (ТАСС). Дээдэ тушаалтадай зүблөө хойшо татаһан хэрэгүүдье мүдэжэ үзэһэн комиссин элдхэлхэе мүнөөдэр сенатай гададын хэрэгүүдэй талаар комиссин түрүүлэгшэ Фулбрайт зүбшэн хэлсэхын гулада сенатай үзэмжэдэ табыа. «Энэ элдхэлхэе зүбшэн хэлсэхын сенатай, тинмэнэ Холбоото Штадуудай арад зоной үзэмжэдэ ехээр танаага болон, зарим тэды шаналтайгаар табижа» байнаб гэжэ Фулбрайт онсолон тэмдэглэбэ. «Политикадаманй таагүй ябадал, уридшалан тухайлхагүй ябадал байгаа гэжэ мэдэрхэн агуухэ гүрэндэ аргагүй бэрхэтэй» гэжэ тэмдэглэбэше, «өөрингөө хараа бодол хэлэхэ гэшэ миннй уялга гэжэ тоолоноб» гээд тэрэ мэдүүлэбэ.

Дээдэ зэргэтэй зүблөөнэй болонхн урда тээ Америкын тагнуулай самолөдой ниндэлгэннээ болжо, «Гүрэн түрэн хэрэгүүдтэ манай ороной (США-гэй—Ред.) нэрэ хүндэ, нүлөө һураггүй буураа» гэжэ Фулбрайт тэмдэглэбэ, тинмэнэ «билдээр дэлхэй дээрэ дахин нэрэ хүндэтэй болжо эхилхынгээ урда тээ өөһдүнгөө алдуу эндүүнүүдье мэдэрэ, тэдэнэй шалтагаануудье шинжэлжэ үзэхэ, тингээд Холбоото Штадуудай нэрэ хүндэ болон нүлөөө һайжаруулаа программа зохиожо бэлдүүлэхэ зэргэтэйбди» гэжэ тэрэ онсолон зааба.

Комиссин сэхэ руунь заагаагүй элдхэл бэлдэхэниин тэмдэглэхэ зуураа, миннй ханахада зарим зүйлнүүдены онсолон тэмдэглэхэ хэрэгтэй гэжэ Фулбрайт мэдүүлэбэ. Нэгдэхээр, «майн 1-д «У-2» самолөды ниндхүүлэхэ тухай захиралта үгэхэ гэшэ ехэ алдуу байгаа» гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Хоёрдхоёр, «энэ бурууталгын һүүлээр Холбоото Штадуудай хэһэн юмэнүүд хадаа хоёрдохой алдуун болон» гэжэ Фулбрайт онсолон тэмдэглэбэ. Тингээдтэ тагнуулай ниндэлгын буруу һүрэнэй һүүлээр Америкын правительствын түлөөлэгшэдэй хэһэн үмөөрлэгын мэдүүлгэнүүд гэдэгтэ сенатор шүүмжэлэбэ. Тингээд «энэ ниндэлгын түлөө харюусалгы президентын өөрөө дээрэ дааж абахада, — гэжэ Фулбрайт онсолон тэмдэглэбэ, — эгээл ехэ алдуу хэгдээ», мүн «бүхы үшарай мэдэжэ болоод байхада гүрэнэй департамент, Сагаан байшан бээ сагааруулаха хараа шугам баримталжа, Парижда манай байдалы бүрн орсо хүндэ болгоо һэн».

Эдэ бүхы алдуу эндүүнүүд булта хоор хоорондоо холбоотой, нэгэнэй муу хойшологонууды нүгөөдөн бүрн һүжэрөөжэ байба гэжэ Фулбрайт тэмдэглэбэ. «Мүнөөнэй хүгжэнги гүрэнүүдэй дунда, — гэжэ тэрэ хэлэбэ, — нюуса тагнуулай хэгдэжэ байһанай түлөө харюусалгы гүрэн түрэ толгойлогшын бээ дээрэ дааж абаха гэшэ ханаан аа орошогүй, бүтэшгүй юмэн гэшэ». «Гүрэн түрэн толгойлогшо хадаа, — гэжэ сенатор саашан үргэлжлүүлэбэ, — оройнгоо бээ даанхай байдалы, нэрэ хүндые өөрөө гэршэлэн харуулдаг бшуу. Нэгэ гүрэнэй толгойлогшын нүгөөдэнгөө бээ даанхай байдалы эбдэхэ гэшэ оройдоошье бүтэшгүй, нигэхэ эрхэтэйб гэжэ баталан хэлэхэ гэшэ бүрише хүлисэшгүй юмэн гэшэ».

Энэ бодолоо үргэлжлүүлэн, Фулбрайт ингэжэ хэлэбэ: «үнгэрэгшэ нарада Парижда болоһон юмэнүүдтэ адляар, нүгөөдэ гүрэнэйнгөө бээ даанхай байдалы эбдэхэ байһанаа гүрэн түрэ толгойлогшорной өөһдөө мэдэржэ захалдаг болоо һаань, ойрын сагта уласхоорондын харилсаа хэжэ байха аргагүй болохон элитэ болоод байна гэжэ би хананаб. Ондоо арадай газар дайдын ойроо хүртэшгүй байдалы эбдэхэ эрхэтэйб гэжэ ямар нэгэн гүрэннэ толгойлогшын зорюула баталан мэдүүлэхэдэ тон аюултай, дайсан харша ябадал гэжэ хүн түрэлтэнэй бүхы түүхэдэ тоолододог байгаа. Үнгэрэгшэ нарада Холбоото Штадуудай Советскэ Союзэе оруулан байдалда адли нимэ байдалда орохо гэшэ ямаршэ гүрэндэ орой тэсшөгүй юмэн гэшэ. Ондоо хүн һаа һанал бодолоо хэлэхэдэ нэгэ бага бээ татад гэжэ болохо байгааһе һаань, Парижда ушарһан эрхэ байдалда ондоо ямаршэ хүн түрүүлэгшэ Хрушевһоо тинмэ ехэ оидоотой байха һэн гэжэ найдахань бэрхэ байгаа».

Хэрбээ Холбоото Штадууд Советскэ Союзтай ёһотойгоор эбтэй эгээтэй байхаа ханаа һаа, тэдэнэр түлөөлэгшэдтэйн хэлсэхэ хэжэ байха заншалта ёһо гүрнүүдтэ сахижа ёһотой гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, Фулбрайт ингэжэ мэдүүлэбэ: «У-2» самолөдой болон юмэнүүд тал һөөр гэжэ байша даа. «У-2» самолөдой адли оройдой самолет Канзас-Сити дээрэ майн 1-д унаагадлаа гээ. Ганса энэ ушар дэдын зүблөөнэй урда Советүүд нэтрүү аша гаргаба гэжэ буруушаһан, Капитолин орой долоһомо үгэнүүдье сената эздэлүүлхэ, президент Париж ошо-

хо ёһотой гэнэн эрилтэ табигдаха байгаа. Тингээд нимэ ниндэлгэнүүдье саашадаашье үргэлжлүүлэхэ һэдэлгэтэй байһан шэнгээр ойгуулаад, энэ ниндэлгын түлөө өөрөө харюусанаб гэжэ Хрушевэй мэдүүлэ һаа, ямараар дураа гутаха байһанаа ханаадшые үзэгтэ. «У-2» самолөдой ниндэлгын түлөө харюусалгы манай гүрэннэ толгойлогшын өөр дээрэ абһаниннь муу байһанаа гадна, тэрэнэйнь һүүлээр нимэ ниндэлгэнүүд үргэлжлүүлэгдэжэ байха, зүб тингэжэ гэжэ харууланмай бүрише муу, — гэжэ Фулбрайт үргэлжлүүлэбэ. — Тагнуула хэһэдэ нимэ ниндэлгын зүб бээ абһаниннь би харуулаха энэ эдэ һэдэнэ бэшэб. Иимэ ниндэлгэнүүдье хэжэл Холбоото Штадууд шухала хэрэгтэй нюуса мэдэнүүдье абаха байгаа гэжэ зүбтүүлэхэ хананаб. Ингэжэ бээ зүбтүүлэхэ һаамнай, Советскэ Союзше, ондоошье ямар нэгэн правительство ойргохо байгаа. Зүгөөр энэһингөө бүри саашалжа, хэтэржэ, Советүүдэй юмэнүүдтэ тинтернэ нюугаа, далдлаагүй һаань, тэдэнэй хойноһоо билдээр тагнуул хэжэ ябахайгүй байгааби, нимэ ниндэлгэнүүдэй болохо байһанда Советскэ Союз өөрөө ээмэтэй гэжэ харуулаха һэдэхэ гэшэмнэй оройдоошье бүтэшгүй ябадал болоно. Ингэжэ бээ сагааруулахадманй Советскэ правительство һүйдхэлтэ, дайсан харша ябадал гэжэ тоолонгүй байха аргангүй байгаа, тэрэн дээрэһээл болжо тэдэнэй түлөөлэгшэ Хрушев Парижда эрид шангаар, хүлисэлтэ талтагагүйгөөр хэлэе бшуу».

Тагнуулай мэдэнүүдье Холбоото Штадуудай суглуулаха эрхэ гэдэгтэ ямаршье үндэһэ баримтатой болжо болохогүй гэжэ онсолон зааха зуураа, Фулбрайт ингэжэ хэлэбэ: «хэрбээ хүнэй үлбэртэн үхэжэ байгаад, эдэ хоолой магзин тоноо һаань, аргаа халахада тингээ гэжэ билдээр ойргохо һэмди. Тээ үгэһтэй ядууһаа болжо тонолодо дээрмэдэлгэ хэжэ эрхэ тэрэндэ үгтэнгүй. Газар дайлаар хашагдаһан дээрэһээ Германида эзмдэлгын довтолго хэжэ эрхэ үгтэнэ гэжэ урдан Гитлер харуулахы оролдодог байгаа. Иимэ ханамжууды мүн Муссолини, Японой дай жүрөөдэгшэд 30-аад онуудта хэлэдэг һэн».

Иимэ һанал болон Холбоото Штадуудта гарахагүй бээ гэжэ найдала байһан тухайгаа мэдүүлэбэ. Фулбрайт Америкын правительствын һүйдхэлтэ политикын хойшоһонгууды сөгнэжэ захалаа. «Нэгэ хойшологшын гэхэдэ, — гэжэ тэрэ хэлэбэ, — дэдын зүблөөн болоогүй. Энэ зүблөөнэй хойшо тагатаһанда «У-2» самолөдой болоһон ушар, мүн энэ ушар тушаа манай баримталһан хараа бодолой сэхэ ээмэтэй байһаниннь тон элитэ. Иимэ байһанда зүблөөниин болохогүй гэнэн баталагдамаал хараа бодолойгоор Хрушев Парижда эрээ гэжэ харуулаха гэшэ оройдоошье зохиогүй ябадал гэшэ. Зүблөөнэй болоһоноо хоёр долоон хонг урда тээ

Американо-японск сэрэгэй хэлсээнэй «баталагдаһан» ушараар Советскэ правительствын хэһэн мэдүүлгэ

Наяшаг США-да, мүн Япондо арадын хүсэл эрмэлзэлдэ эсэргүүшэн американо-японск сэрэгэй хэлсэхэ баталжа жүжэг нааданай шэнгээр аашалаан болоо.

Тэрэ хэлсээн болбол США-гэй зонхилхы тушаалтадай бусахага болотороо буруутан политикын— «дайнай хирхаг дээрэ ерһэн» политикын, дай үүдэхэ бүлгэлгэнүүдэ онсогойдоххо, харин гүрэнүүдэй газар дэзгүүр сэрэгэй базанууды тараан һуурижуулаха политикын түрэнн үшөө нэгэ эрмэдэг, үрэ, түл гэжэ Советскэ правительство мэдүүлэбэ.

Тэрэ шэнэ хэлсээн Алас Дурнын байдалы саашадань шангадуулаха, хурсадуулаха тээшэ тэгүүлэн гүйһэн хэлсээн гэжэ мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ. Тэрэ хэлсээн уласхоорондын шухала, орёо асуудалнууды зүбэрүүлхэгүй, гүрэнүүдэй хоорондохой эгнэгдэ найдабари хохидуулаха, эб найрамдалда дуратай ороноудта эсэргүү ээрэхгү түрмэхэй, харатай гүрэтэй ашанууды гаргаха, сэрэгэй бэлдэхэ ухаангүй яаралтайгаар абуулаха зорилгоһоо США-гэй зонхилхы тушаалтадай баримталадг дулдыдхайл бшуу. Американо-японск сэрэгэй хэлсэхэ баталаһан япон арадай амин хананда аюултай байһан тухайдань үшөө дахин заахаар гэжэ Советскэ правительство тоолоно.

Японой газар дайдые США-гэй аваносект болгоһон тэрэ хэлсээн Япон гүрэннэ айтхатбар ехэ аюултай аманда абаһана гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Америкын империалистическэ түшэмэдүүд Японие США-гэй сэрэгэй ноёлто, адар ехэ баяшуудла политическэ, экономическа талаараа гүйсэд мэдэлтэй болгохо хүсэлтэй гэжэ саашан тэмдэглэгдэнэ. Мүн тэдэнэр Советскэ Союзтай, Хятадай Арадай Республикай хүршэ

«У-2» самолөдой болоһон ушар энэ хараа бодолой би болохо хэрэгтэ шиндэхы шалтагаан болоо. Советүүд зүблөөниин болгуулахагүй һаналтай гэнэн ямаршье баримтамайн 1 болотор байгаагүй гэжэ гүрэнэй секретарь манда мэдүүлэбэ. Урдань элшэн сайд байгаад, мүнөө гүрэнэй департаментда ехэ тушаал эзэлжэ байһан, Советүүдэй хэрэгээр манай эгээл мэдэжэ хүн гэжэ тоолододог, тэрэ үедэ Парижда байһан Боленой мэдүүлгэнүүд манда бии. «Самолөдой болоһон ушарай байгаагүй һаань, зүблөөн болохо байгаа гэжэ би хананаб. Самолөдой болоһон ушар, мүн тэрэнэй тухай баһаттай болоһон юмэнүүд ушар байдалы оройдонь ондоо болгоһон байна» гэжэ тэрэ мэдүүлэбэ һэн.

Фулбрайтнй ханамжын ёһоор, «У-2» самолөдой болоһон ушарта Холбоото Штадуудай правительствын буруу хараа болон баримталһанайн хоёрдохой хойшолоно юуб гэжэ, «Холбоото Штадууд бүхы дэлхэй дээрэ эгнэгдэ найдабаряа баралдаа». Мүнөө элзэб бүлгэлгэнүүдтэ хамааралсахагүй тухай бүхы дэлхэй дээрэ болохо байгаа эрмэлзэлгэнүүд хадаа энэ эгнэгдэ найдабаринь барагласа байһанай хойшолоногуд болохо гэжэ тэмдэглэгдэ, энэ ушар мүн «манай шэнэ догворто эсэргүүгээр Япондо хэгдэһэн буруушаалануудта нүлөөлөө» гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Советскэ Союзай газар дайда дэзгүүр тагнуулайнгаа ниндэлгэнүүдье хэжэ захалаха хэрэгтэй гэжэ Холбоото Штадуудай эгээ ээрэхгү түрмэхэй заримашуудай уряадад байһанинне, Фулбрайт үгнэгөө түгэсхэлдэ эрид шүүд шүүмжэлэбэ. Холбоото Штадууд нимэ ниндэлгэнүүдэ зогсооходоо харюудань юушье абанагүй гэжэ эдэ зочой үгэ хүүрээ бараг тухай тэмдэглэхэ зуураа, Фулбрайт ингэжэ хэлэбэ: «харюудань Советскэ Союзай ямар нэгэн буулта хэзүүй сагта Холбоото Штадууд «У-2» самолөдуудай ниндэлгэнүүдье шухала баримта болгон хэрэглэхэ, хэрэглэжэ шадахашье байгаа, билдээр энэ ниндэлгэнэ арасахагүй ёһотой байгаабди гэжэ энэгээр элитээр харуулаха байһанабди. Хэбэрһын Холбоото Штадууд ондоо аргагүй, Советскэ Союзай газар дэзгүүр ниндэлгэнүүдэ үргэлжлүүлэхэ эрхэ манда бии, энэһэн тухай хэлсэхэ хэһэдэмнай болохо гэжэ үндэһэ баримта хэгдэхэ байгаа ха. Энэ ябадал хадаа урда миннй хэлһэн юмэндэ, тодорхойлобо, өөһэдтөө үгэ дээрһээ болжо тагнуулай мэдэнүүдье суглуулаха эрхэ манда үгтэнэ гэнэн хараа бодолодо тон аюултай дүтэ абаһана. Энэһэнэй юугээршье зүбтүүлгэнүүд, бодото ушар байдалы оройдон тоохогүй хараа бодол баримталһан ябадал мүн. «Гэнтын дайнай аюулай ухаанда багташагүй байһынь хэлэлтэшьегүй, — гэжэ Фулбрайт үгээс түгэсхэбэ, — Советскэ Союз дэзгүүр дахин ниндэхэ ябадалһаа аюултай юмэн үгы».

ёһоор харилсан байхынь буруу туулаха зорилготой.

Японой милитариск хүсэнуудэй далайн саанахи амин аршалагшадангаа туһалмажаар дахин тархаха үргэжэ байхадань дэлхэйн арадууд, тэрэ тоодо совет арад үгэ дуугүй һууха аргагүй байба гэжэ мэдүүлгэ соо зааглана. «Ээрэхгү түрмэхэй дай үүдэхэг милитаризмые һэргэйн бодхоохго, США-тай сэрэгэй үгсэл хэжэ үхэлэй харгыгаар өөрингөө ороние, арад зоноо наһана аюулаһа һэргылэхэ тухайдань Японой правительствода Советскэ правительство хэдэн удаа хэлһэн байха. Советско-японско харилсаа эсэстэн хүртээр һайжаруулаха, хэн хэндэ ашагтай, олзотой худалдаа наймаанай, экономическа, культурна болон бусад харилсаа холбоо үргэнөөр хүгжөөхэ зорилго бэлдүүлхын түлөө СССР-эй правительство оролдолог байгаа, мүнөөшье оролдоһон гэжэ мэдүүлгэ соо дахин дабтагдаба. Японой холье харадаг политическэ хүтэл-бэрлэлэдэ Советскэ Союзтай хани харилсаага һайжаруулаха хэрэгые угаа ехэ удаа шанартай хэрэг гэжэ тоолодог һэн. Кисин правительство ондоо харгыгаар ошоо. Кисин болон тэрэнэй хойлогшоороо холболдоһон хүнүүд СССР Япон хоёр хойрондохой хүршэ ёһотой харилсаа дэмжэхэ дурагүй, Алас Дурна зүгтэ амгалан тайбан байдал мандуулаха хэрэгтэ алба хэжэ ханалгүй байһанаа харуулаба. Арадуудай хүсэл эрмэлзэлдэ таарагүй элдэб хэлсээнэй ута һаа һаналдаггүй байһынь Советскэ правительство хануулаа. Уни хада Коминтерндэ эсэргүүгээр, мүн Багдатта хэгдэһэн дороо үндэһгүй хэлсээнүүдэй алдар соло абажа шадангүй амяа алдһанда адли эсэ американо японско союзда эрэхэ гэжэ тоолохо баримтанууд бии.

Хүн түрэлтэниие аюулта дайһаа аршалха!

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын ООН-эй Генеральна секретарь Д. Хаммаршельддэ эльгэһэн бэшэ

Июниин 27-до СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын ООН-эй генеральна секретарь Д. Хаммаршельддэ бэшэ эльгэбэ. Тэрэ бэшэ соогоо А. А. Громыко «Буу эбсэбг хуряаха тухай, 1959 оной ноябриин 20-до тус асуудалаар Генеральна Ассамблейдэ абтаһан резолюциин ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай» асуудалы шухалын шухала, яаралтайгаар, түргэнөөр шиндэхэ асуудалда тооложо, Генеральна Ассамблейн ээлжжээ, 15-дахы сессийн үзэмжэдэ табиһы гуйжа, Советскэ Союзай правительствын даалгабаряар хандаһан байна.

Япондо политическэ түшүүрил болоһоор

ТОКИО, июниин 28. (ТАСС). Арада харша политика Кисин ябууланһаа шалтагаалһан политическэ түшүүрил Япондо болоһон зандаа. Тушаалһаа бууха тухай премьер-министр Кисин мэдүүлгэнэһэн хойшо недели шахуу сар үнгэрбэ. Кисин өөрингөө һайн дураар тингэжэ эльгэбэ. Япон-американо «Аюулгүйн догворто» эсэргүү тэмсэлдэ жагсаһан япон арадай тэрэннэ тушаалһаа бууха баатай болгоһонийн элитэ. Гэбэшые премьер-министрнй тушаалда хэнэе табихамнай гэдэһэн элдэб хөөрөлдөөнэй, хүшэгын саанахи наймаагүй эдэ үдэрнүүдтэ болохо байһан дээрһээ Кисин премьер-министр хуужа байһаар. Парламентда олонхинн дуу абаһан зонхилхы парти өөрингөө гарта заасага барихын хойноһоо шардайна. Тингэбэшые һаань, парламент урдындаа адли юушье бүтэжэ шадахаяа болонхой, правительствонь захиргаанай жэжэ асуудалнуудыше шиндэхэ шэнэзгүй болоһон гэжэ «Иомиури» газетэ мүнөөдэр бэшэбэ.

Орондоо тухатай политика ябуулаха правительство байгуулаха эрилтэ мэхэйтэйгээр табигад либерально-демократическа партиниидай элдэб эсэ ябуулануудые Японой олонини эрилээр шүүмжэлжэ байна. «Зонхилхы парти политическэ харюусалга тухайдаа юушье бодоногүй, хүтэлбэрлэгшэдынь парти доторхи заасага булталда булталдаһаар, һаяшаг бүхы ороние долоһон, митинг, демонстраци болон буһалгаанууд тухай мартажашье болоо гэшэлтэ ха» гэжэ «Санкэй Симбун» гэжэ консервативна газетэ хүртээр бэшэжэ эхилэбэ.

Премьерэй тушаалда Икэда Оно, Исин гэдэгүүд һууха ханаатай гэжэ зааха зуураа, тэдэнэр бултада Киситэй холбоотой, тэдэ гурбан мүнөөнэй политическэ бэрхшээлтэй байдал тохбодлуулалһан хүнүүд гэжэ «Майнити» газетэ мэдүүлэбэ. Шэнэ һунгалта үнгэрэгшөө ондоогоор политическэ түшүүрил болуулаха арга байхагүй гэжэ тэрэ газетэ бэшэбэ.

Японой зонхилхы тушаалтадай мэхэ гохо, хара ханаае балшыса харуулаха зуураа, ехэ тушаалтадай ямаршье мэдүүлгэнүүд, анханайнгаа харгыгаар алхалха хүсэлтэй нэгэ правительствые нүгөөдөөрһэй хэлгүүлэхэ ушар япон арадай һанал хүсэлдэ таарахагүй гэжэ «Акахага» газетэ бэшэбэ. «Хэрбээ саашада тингэжэ байха болоо һаа, политическэ түшүүрил улам хурсадаха. Япон-американо сэрэгэй политикын үй һамаа сохиһон, «Аюулгүйн догворто» эсэргүү тэмсэлдэ бодоһон арад США-тай хэһэн сэрэгэй хэлсэхэ болуулахын, өөһдүнгөө хүсэл, шухатарал бэлдүүлхын түлөө эсэстэ хүртээр тэмсэхэ» гэжэ тэрэ газетэ бэшэһэн байна.

Бүдүүлг шийдхэбэри

БОНН, июниин 29. (ТАСС). Бундестагай үндэр һаһатанай совет эрэхэ намар Баруун Берлиндэ бундестагай заседани үнгэрэхэ гэнэн бүдүүлг шийдхэбэри гаргаһан байна. Заседаниин болохо саг тодо болоодүй. «Парламентарий-политишер прёссесиндт» гэжэ пресс-биллетениин мэдэсэхэһэн ёһоор, тэрэ шийдхэбэри бундестагай СДПГ-эй фракциин секретарь Моммер гэдэ-гүй гаргаһан муухай ханамжа байба.

Урда Корейдэ сэрэгэй жагсаал хэхэнб

ПХЕНЬЯН, июниин 29. (ТАСС). Сеулай радиогой мэдэсэхэһэн ёһоор, наймадахи американо сэрэгэй командовани июлиин 9-д Урда Корейдэ сэрэгэй жагсаал үнгэрэхэ, тинхэдэ 10 мянга гаран американо солдатуудые, 60 танк, «Объект-дзон» гэжэ ракетнүүдые болон элдэб атомна эбсэбг гаргаха гэжэ тэрэ сэрэгэй командовани мэдэсэхэһэн байна.

Буу эбсэбг хуряаха асуудал шиндэхэ арбан гүрэнэй хамтын комитетдэ эхилэн хэлсэхэнай арадуудай эгнэгдэ, найдабари харюулаша шадгаагүй шалтагаанһаа тус асуудалы заагаагүй хэлсэхэ шухала гэжэ Советскэ правительство тоолоно. Тэрэн тушаа хабсаргаданай тайлбарилгын тэмдэг соо хэлэгдэнэ.

США-гэй болон тэдэнэй сугтаа үйлэ, хэрэгтэ бүтээдэг бусад баруун гүрэнүүдэй правительствонүүд буу эбсэбг хуряаха асуудалаар ямар нэгэн бодото хэмжээ абаха тухай үгээ ойлолсохо дурагүй байһынь Женевэдэ эхилэн хэлсээн харуулаа. Тингэһын орондо тэдэнэр буу эбсэбг хуряангүйгөөр шалгалта, хиналта хэхэ гэдэнэ, комитетдэ худалмэри хойшоһон татаһан байна. Тингэжэ уласхоорондын шалгалта, хиналта доро буу эбсэбг хуряаха гэнэн СССР-эй болон бусад ороноудай оруулан дуралдаг буруутуулахын, өөһэдөө ондоо гүрэнүүдэй буу эбсэбг шалгажа, хинажа байдаг болохын хойноһоо шармайн оролодо.

СССР баруун гүрэнүүдэй хэдэн олон һанал ханамжа харадаа абаа, тэһэн бултада шэнэ советскэ дуралдалнууд соо тон тодоор бэшгэдэ һэн гэжэ А. Громыкын тэмдэг соо хануулагдана. Гэбэшые США болон бусад баруун гүрэнүүд Советскэ Союзай хараа бодол дэмжэһын орондо өөһдүнь һанал хүсэл һайса харадаа абаһан тэдэ шэнэ дуралдалнуудые аша үрэ гарахаар хэлсэхэ хэрэгые буруутуула-

Советскэ делегаци Женевэһээ мордобо

ЖЕНЕВА, июниин 29. (ТАСС). Буу эбсэбг хуряаха арбан гүрэнэй комитетдэ хүдэлмэридэ хабаадалһан СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй

Бүхы ороноудай правительствонуудта Советскэ правительствын эльгэһэн ном

Июниин 27-до СССР-эй Министрнүүдэй Советдэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрушев Великобританин премьер-министр Г. Макмиланда, Франциин президент Ш. де Голльдо, США-гэй президент Д. Эйзенхауэрта, Канадын премьер-министр Дж. Дифенбекерт болон Италиин Министрнүүдэй Советдэй түрүүлэгшэ Ф. Тамбронидо бэшгүүдые эльгээгэ һэн.

Тэрэ үдэр СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрство бусад бүхы гүрэнүүдэй правительствонүүдэй толгойлогшонорто буу эбсэбг хуряаха асуудалаар бэшгэдэһэн Советскэ правительствын ното эльгэһэн байна. ООН-эй Генеральна Ассамблейн шийдхэбэрээр һүүлэй һарануудта арбан гүрэнэй хамтын комитетдэ даалгагданай буу эбсэбг хуряаха асуудал шиндэхэ эльсэһэнэй яаха аргагүй тулуураг байдалда ороһон, мухардаһан ушаралда анхаралаа хандуулахые СССР-эй правительство зааба.

СССР буу эбсэбг хуряаха орёо асуудал эсэһэн шиндэхэ һаруул зам зааһан түсэб табиһынгаа хажуугаар буу эбсэбг хуряалгы бодото хэрэг болгохо талаар нилээд горьтой туһа нэмэри оруулаһан байха гэжэ ното соо хануулагдана. Генеральна Ассамблейн резолюциине бодотоор бэлдүүлэхэ болон арбан гүрэнэй комитетдэ үрэ гарахаар хэлсэхэ хэхэ зохистой эрхэ үхэхэл бии болгохо талаар СССР али бүхы хэмжээнүүдые абаһан байна.

Арадуудай хүлэһэн хүсэл, найдаһан найдабарине арбан гүрэнэй комитетдэ эхилэн хэлсэхэнай харюулаша шадгаагүй байһаниннь гэмшээлтэй гэжэ ното соо зааглана. США-гэй, баруун гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй хараа бодол США-да өөртөн болон тэрэнэй толгойлогш сэрэгэй бүлгэлгэнүүдтэ сэрэгэй онол, олзо олгуулаха үрэ дүнгүүдые үсэдөөр туйлахын хойноһоо тухашардаг байһынь гэршэлэбэ.

Арбан гүрэнэй комитетдэ эхилэн хэлсэхэнай Советскэ Союзай баримталһан хараа бодол тухай ното соо бэшгэдэнэ. Мүн дэлхэйн ажалшадта дэмжэгдэһэн, һайшагданай буу эбсэбг хуряаха гэнэн асуудалаар СССР-эй оруулан шэнэ дуралдалнуудые үрэ гарахаар зүбшэн хэлсүүлэхэһын хойноһоо баруун гүрэнүүд али бүхы аргаараа ашалаа гэжэ тэндэ хэлэгдэнэ.

Угата, һабагша бусайдуулажа, буу эбсэбг хуряаха асуудал зүб мүрөөрн зүбшэн хэлсэгдэхэ хажуу тээшэ хадуржа байжа США болон бусад баруун гүрэнүүд комитетдэ эхилэн хэлсэхэ буруу һүргэжэ, эхи захагүй болгохо зо-

хын хойноһоо аһан шадал оролдоһон байха юм шуу.

Арбан гүрэнэй комитетдэ эхилэн хэлсэхэнай СССР-эй генеральна секретарь Д. Хаммаршельддэ эльгэһэн бэшэ эльгэбэ. Тэрэ бэшэ соогоо А. А. Громыко «Буу эбсэбг хуряаха тухай, 1959 оной ноябриин 20-до тус асуудалаар Генеральна Ассамблейдэ абтаһан резолюциин ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай» асуудалы шухалын шухала, яаралтайгаар, түргэнөөр шиндэхэ асуудалда тооложо, Генеральна Ассамблейн ээлжжээ, 15-дахы сессийн үзэмжэдэ табиһы гуйжа, Советскэ Союзай правительствын даалгабаряар хандаһан байна.

Буу эбсэбг хуряаха тухай үрэ гарахаар, томоотой хэлсэхэнь хожом болоо һаань, Советскэ Союз хабаралсахаар бэлэн гэжэ барилгын бэшгэ соо хэлэгдэнэ. Эбсэбг хуряаха асуудал Генеральна Ассамблейн ээлжжээтэ сэдэ дээрэ зүбшэн хэлсэлгэ хүн түрэнэй һайхан һаана сэдхэхэ мүнэдэлгэн энэ асуудалые бэрхшээл болгожо шадха бээ гэжэ Советскэ правительство найда-

дэй министрн оролшо В. А. Рин толгойлогшотой советскэ делегаци мүнөөдэр удын хойно Москва бусахаа мордобо.

рило урдаа табиһан байха бшуу. Тэдэнэй тингэжэ байхада советскэ правительство комитетдэ эхилэн үрэ гарахагүй үрэ булданда хабаадалсаха аргагүй лонининь зүб. Зарим баруун рэнүүдэй дай жүрөөдэдг дээдэ шалтадай ябуулагдэ сэрэгэй лэдхэхэ, буу эбсэбг ухаан яаралтайгаар түхээрэгшын халха хүшээ болгон арбан гүрэнэй комитетдэ хэрэггэдгэ байһань эбсэ һаа, тэдэнэй хар арадууды мэхэлһэнтэй адли болго байгаа бшуу.

Буу эбсэбг хуряаха асуудал рэнүүдэй зүбшэн хэлсэхые СССР саашадаашье һайшааха, тингэ хэлсээнүүдтэ хабаадалсахаар элдэбшье бэлэн гэжэ ното эльгэһэн гэдэнэ. Гэбэшые Советскэ Союз буу эбсэбг хуряаха орёо асуудалы ашатай үрэтэйгөөр, томоотойгоор шиндэхэ шадаха хэлсэһэнүүдтэ дуратай, үрэгүй үл хоохон шашалдануудые үзэн ялдаг.